

ASOCIAȚIA YOUTH VISION FOR SOCIETY

DRUMUL DUNĂRII

DOBROROGINI

Ghid cultural

Ghid realizat în cadrul proiectului "Drumul Dunării - Dobrorigini, partea I", co-finanțat prin Administrația Fondului Cultural Național.

©Asociația Youth Vision for Society, 2023. Actualizat în noiembrie 2024.

Fotografie de copertă realizată de Cristina Stîngu.

Documentare: Cristina Stîngu, Alexandra Barbu, Bianca Șerban

Redactare: Cristina Stîngu, Bianca Șerban

Design: Asociația Youth Vision for Society

Foto: Alina Verban, Cristina Stîngu

Hărți: Bianca Șerban

Mulțumim experților care ne-au însoțit pe parcursul proiectului și au contribuit la realizarea ghidului, istoricul Răzvan Pop și ghidul de turism Raul Ivan.

Informațiile cuprinse în acest ghid, împreună cu descrierile traseelor și rutelor sunt rezultatul experienței autorilor și au un rol orientativ. Ghidul oferă informații privind obiectivele culturale care se află pe traseele propuse.

CUPRINS

05

CUVÂNT ÎNAINTE

06

PROIECTUL DRUMUL DUNĂRII

07

DESPRE GHIDUL CULTURAL

09

RUTA CULTURALĂ CERNAVODĂ-
TOPALU

23

RUTA HÂRȘOVA-GHINDĂREȘTI

35

RUTA RASOVA-LIPNIȚA

46

RUTA ADAMCLISI-IZVOARELE

CUVÂNT ÎNAINTE

Dobrogea – un ținut al contrastelor, al istoriei vii și al peisajelor neatinse. Pe malurile Dunării, această regiune își păstrează încă poveștile, ruinele cetăților antice, tradițiile culturale și gastronomia unică. Ghidul cultural „**Drumul Dunării – Dobrorigini**” vă invită să descoperiți o lume fascinantă, în care timpul pare că stă pe loc, iar fiecare traseu este o incursiune în trecut și o celebrare a naturii.

Cele **patru trasee** culturale propuse în acest ghid sunt mai mult decât simple rute turistice:

- Ele sunt **povești** despre oameni, locuri și tradiții.
- Sunt **călătorii** ce vă poartă prin cetăți străvechi, mănăstiri cu ziduri pline de legende și comunități care își trăiesc viața în armonie cu natura.
- Sunt **experiențe** ce vă permit să gustați preparate autentice, să respirați liniștea Dunării și să înțelegeți legătura profundă dintre om și fluviu.

Acest proiect este realizat cu implicarea **Asociației Youth Vision for Society (YVS)**, o organizație care își are rădăcinile în Dobrogea, locul nostru de naștere și sursa noastră de inspirație. Membrii echipei, oameni crescuți și formați în această regiune, au o **conexiune profundă** și emoțională cu locurile, tradițiile și istoria Dobrogei. Explorând-o de fiecare dată, descoperim noi povești, oameni și comori ascunse, pe care dorim să le împărtășim și să le punem în valoare.

Prin proiectul „**Drumul Dunării**”, ne dorim să contribuim la promovarea **patrimoniului cultural și natural al Dobrogei**, să îi creștem vizibilitatea ca destinație turistică și să sprijinim comunitățile locale în **valorificarea resurselor lor**. Credem cu tărie că această regiune merită să fie descoperită, apreciată și protejată.

„**Drumul Dunării**” este dedicat celor ce iubesc explorarea: pasionaților de **istorie**, de **arheologie**, de **patrimoniul cultural și natural**, dar și celor care caută **aventură, relaxare** sau pur și simplu o evadare în autenticitate.

Acest ghid este partenerul vostru de drum, menit să inspire, să orienteze și să ofere o experiență memorabilă. Fiecare pagină este o invitație de a descoperi Dobrogea așa cum nu ați mai văzut-o: autentică, diversă și plină de povești ce așteaptă să fie descoperite.

Vă dorim drum bun și experiențe de neuitat pe „**Drumul Dunării – Dobrorigini**”!

Echipa YVS

DRUMUL DUNĂRII

DOBRORIGINI, PARTEA I

„Drumul Dunării – Dobrorigini, Partea I” reprezintă o oportunitate extraordinară de a descoperi și aprecia **bogăția culturală, istorică și naturală** a județului Constanța, în timp ce sprijinim dezvoltarea economică a comunităților locale și promovăm un **turism responsabil și sustenabil** în această regiune unică.

Scopul proiectului este **promovarea și valorificarea patrimoniului cultural, istoric și gastronomic** al comunităților care își duc existența în armonie cu Dunărea. Prin intermediul acestui demers, ne adresăm celor care iubesc **istoria, tradițiile și gastronomia locală** – oameni dornici să exploreze un peisaj dobrogean spectaculos, să trăiască experiențe autentice și să se conecteze la valorile unei regiuni încărcate de povești.

În plus, proiectul contribuie la **dezvoltarea micilor afaceri locale**, încurajând implicarea acestora în evenimente dedicate tradițiilor, obiceiurilor și producțiilor artisanale, menite să pună în valoare resursele autentice ale zonei. În același timp, o atenție deosebită este acordată **protejării mediului înconjurător**, promovând un turism responsabil care respectă ecosistemul delicat al Dunării și sprijină **conservarea patrimoniului natural și cultural**.

Dobrogea: o regiune a descoperirilor

Dobrogea este una dintre cele mai valoroase regiuni turistice din România. Dincolo de **Litoralul Mării Negre**, regiunea oferă o diversitate remarcabilă de experiențe: trasee de drumeție în **Munții Măcinului**, plimbări în **Delta Dunării**, descoperirea unor **vestigii culturale și arheologice** impresionante sau explorarea **podgoriilor** ce definesc turismul oenologic local. Nordul Dobrogei completează această ofertă prin **mănăstiri istorice** ce păstrează spiritualitatea și tradițiile locului.

La nivelul județului Constanța, Ministerul Culturii atestă existența a **694 de monumente istorice**, în timp ce județul Tulcea numără **574 de monumente** – o adevărată comoară pentru pasionații de istorie și cultură.

Trasee culturale captivante

Prin acest ghid, vă invităm să descoperiți 4 trasee tematice care vă vor purta într-o **călătorie plină de descoperiri și emoție**. Fie că sunteți atrași de **muzee, cetăți și situri istorice** sau căutați să explorați **obiceiuri și tradiții locale**, aceste trasee au fost atent selectate pentru a oferi o **perspectivă autentică** asupra bogăției culturale a Dobrogei. De la monumente antice ce străjuiesc Dunărea la **comunități multiculturale** cu tradiții gastronomice deosebite, fiecare pagină a acestui ghid vă va aduce mai aproape de **rădăcinile și frumusețea** acestei regiuni fascinante.

Dunărea și comunitățile ei

Acest ghid este dedicat **Dunării** și comunităților locale care o definesc. Ceea ce ele au mai valoros de oferit oricărui călător sau investitor ține de **cultură și natură**: peisaje încântătoare și **încă sălbatice**, tradiții gastronomice autentice, comunități multietnice și confesionale cu povești uimitoare, dar și produse locale, naturale, ce amintesc de gustul de altădată.

Pentru noi, cei din **Asociația Youth Vision for Society**, acest proiect are o semnificație aparte. Dobrogea este **locul nostru de naștere**, iar fiecare traseu propus reprezintă o parte din sufletul și istoria noastră comună. Ne dorim să descoperiți această regiune așa cum o vedem noi: **autentică, vie și plină de surprize**, un loc unde istoria și natura coexistă în armonie.

DESPRE GHIDUL CULTURAL

Ce conține ghidul?

Ghidul cultural „Drumul Dunării – Dobrorogini” este structurat astfel încât să ofere informații complete și accesibile despre cele patru trasee tematice din regiunea Dobrogei.

- **Descrieri detaliate** ale obiectivelor culturale, istorice și naturale: cetăți, situri arheologice, biserici, mănăstiri și monumente importante.
- **Hărți orientative** pentru fiecare traseu, ajutându-vă să vă organizați călătoria.
- **Recomandări de cazare și gastronomie** pentru a vă bucura de experiențe locale autentice.
- **Sugestii de activități:** explorări naturale, plimbări prin sate istorice, și degustări culinare specifice Dobrogei.
- **Fotografii și ilustrații** menite să inspire și să ofere un preview vizual al obiectivelor incluse.

La ce ajută și cum folosim ghidul?

Acest ghid este conceput ca un partener de drum, util atât în planificarea călătoriei, cât și în timpul explorării:

1. **Planificare:** Consultați hărțile și descrierile traseelor pentru a stabili itinerarul. Fiecare traseu este structurat astfel încât să aveți acces la informațiile esențiale despre obiectivele culturale, cazare și restaurante.
2. **Orientare în teren:** Folosiți hărțile și recomandările pentru a explora în ritmul vostru.
3. **Informație culturală:** Aflați poveștile locurilor pe care le vizitați, înțelegând mai bine istoria și tradițiile regiunii.
4. **Experiențe locale:** Ghidul vă îndrumă către cele mai autentice locuri unde puteți savura preparate tradiționale și interacționa cu comunitățile locale.

De ce să mergem pe aceste trasee?

Traseele incluse în ghid nu sunt doar simple rute turistice, ci adevărate călătorii prin timp, istorie și natură:

Pentru iubitorii de istorie și cultură:

- Veți explora cetăți antice, situri arheologice și monumente istorice ce dezvăluie evoluția regiunii dobrogene.
- Biserici și mănăstiri încărcate de spiritualitate și tradiții vechi de secole.

Pentru pasionații de natură:

- Peisaje impresionante: de la malurile Dunării și dealuri line până la păduri sălbatice și câmpii întinse.
- Locuri ideale pentru relaxare, fotografii și drumeții.

Pentru cei care iubesc gastronomia locală:

- Dobrogea este un adevărat mix cultural, iar acest lucru se reflectă în preparatele tradiționale. Fiecare traseu oferă oportunități de a descoperi produse culinare inspirate de influențele românești, turcești, tătărești și lipovenești.

Pentru experiențe autentice:

- Fiecare traseu este o invitație la conectarea cu oamenii și comunitățile locale, păstrătoare de tradiții și povești valoroase.

Fie că sunteți în căutarea liniștii oferite de natură sau a istoriei ce prinde viață în monumente și situri, **Drumul Dunării** promite o experiență culturală completă, autentică și memorabilă.

DESPRE GHIDUL CULTURAL

Unde ne cazăm și unde mâncăm pe Drumul Dunării

Traseul 1: Cernavodă - Topalu

Unde mâncăm:

Cernavodă, oferă o varietate de opțiuni de localuri, de la restaurante tradiționale la preparate moderne.

- Restaurant Suraj (Strada Anghel Saligny)
- Imperio Restaurant (Strada Canalului 12)

Unde ne cazăm:

- Imperio Hotel (Cernavodă)
- Portul Dunării (Strada Vadului, Cernavodă)

Traseul 2: Rasova - Lipnița

Unde mâncăm:

- Danube-Cycle-Lounge (Strada Eternității, Rasova)
- Popas Negureni (aproape de Rasova)

Unde ne cazăm:

- A.O.P.T.E. Dunărea (Strada Eternității, Rasova)

Traseul 3: Hârșova - Ghindărești

Unde mâncăm:

Hârșova dispune de mai multe tipuri de restaurante, de la pizzerii și fast food-uri la localuri tradiționale unde puteți savura preparate specifice.

- La Regep (Strada Plantelor)
- La Grisha (Strada Primăverii 2, Ghindărești – punct gastronomic local)

Unde ne cazăm:

- Cazare Adrian (Strada Cășăriei, Hârșova)
- Etno Epic (Strada Grădinilor 6, Hârșova)

Traseul 4: Adamclisi - Canlia/Izvoarele

Unde mâncăm:

- Terasa Adamclisi (Strada Muzeului, Adamclisi)
- Hanul Maramureșean (E60, Crucea)

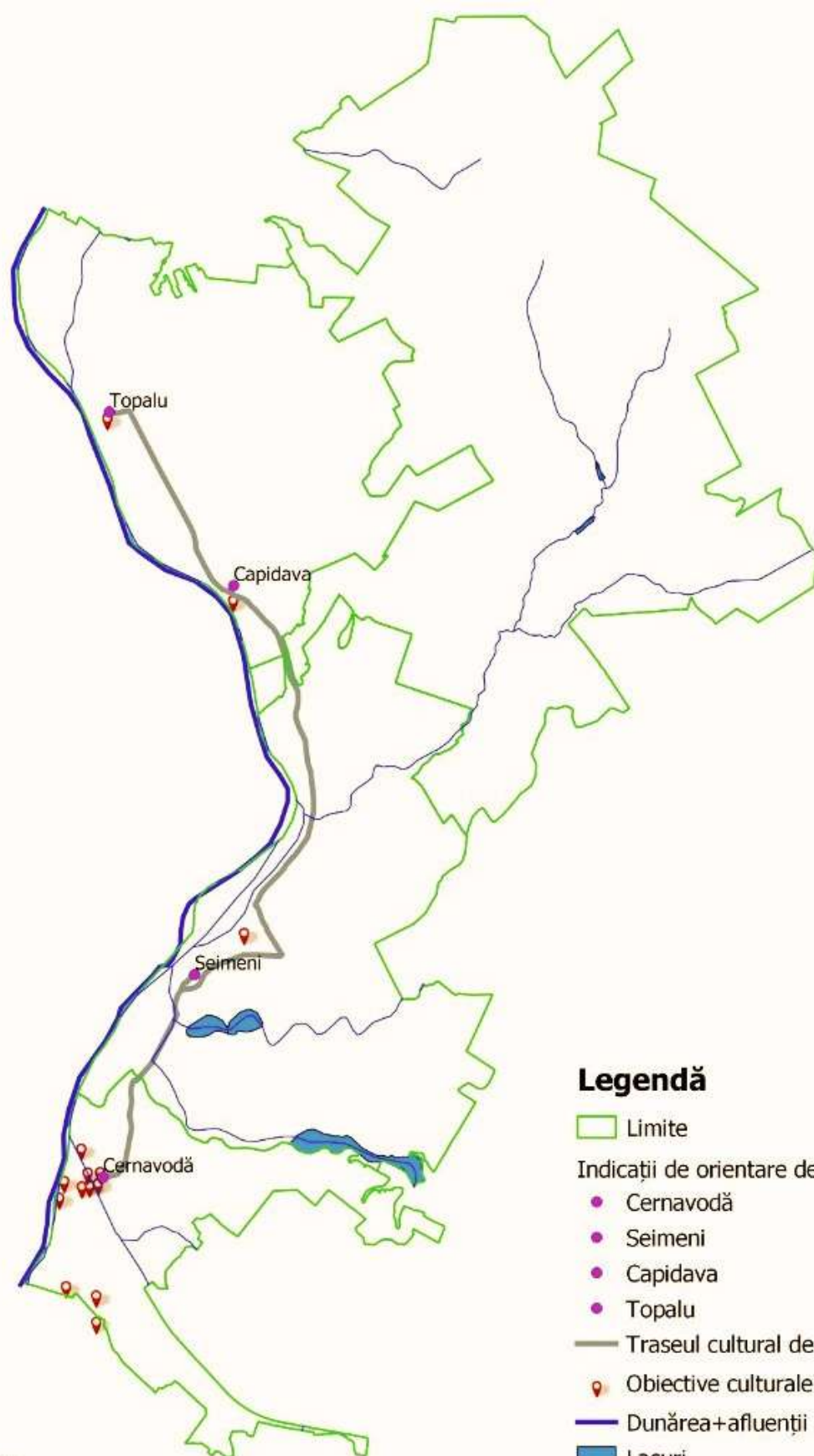
Unde ne cazăm:

- Pensiunea Columna (Strada Macului 2, Adamclisi)
- Pensiunea Racilor (Strada Decebal 36, Adamclisi)

Map of culture

RUTA CULTURALĂ CERNAVODĂ - TOPALU

0 2,5 5 km

Podul Anghel Saligny

Podul Regele Carol I, cunoscut și ca Podul Anghel Saligny, a fost construit între 1890 și 1895 pentru a asigura legătura feroviară între București și Constanța, facilitând transportul rapid și eficient între capitala României și principalul port la Marea Neagră. La momentul construcției, era unul dintre cele mai mari poduri din lume. Proiectat de inginerul Anghel Saligny, podul are o lungime de 2.632 m și includea atât un pod peste Dunăre, cât și unul peste Brațul Borcea.[1] Este înscris pe lista monumentelor istorice cu codul CT-II-m-A-02872.

Construcția acestui pod a fost esențială pentru dezvoltarea economică și militară, asigurând un traseu sigur și rapid pentru transportul de mărfuri și persoane, înlocuind traversările mai lente și mai periculoase ale Dunării și ale brațului Borcea.

„Proiectul elaborat de Saligny aduce două mari inovații în construcția de poduri: sistemul nou de grinzi cu console pentru suprastructura podului și folosirea oțelului moale în locul fierului pudlat (un amestec de fier relativ pur și zgură) că material de construcție pentru tabliere de poduri.”

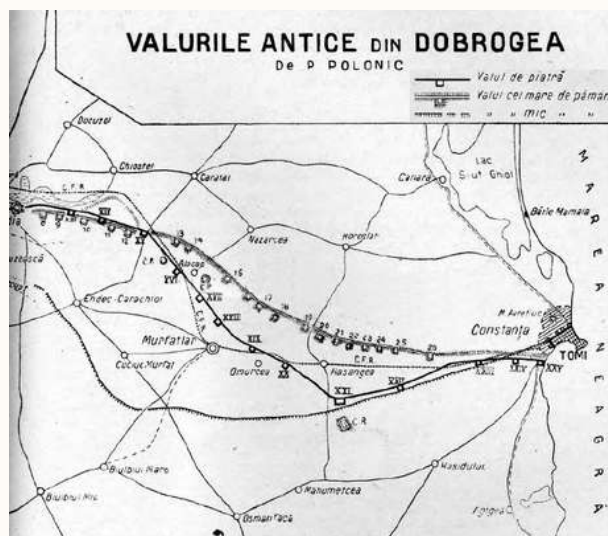

La capetele podului sunt amplasate două statui din bronz, simbolizând soldații români. Aceste statui reprezintă dorobanții, infanteriști din armata română, și au fost create pentru a comemora eroismul și spiritul de apărare al soldaților români. Ele adaugă o notă simbolică și patriotică podului, subliniind importanța sa nu doar ca infrastructură de transport, ci și ca monument istoric și cultural.

Valul de piatră de la Cernavodă

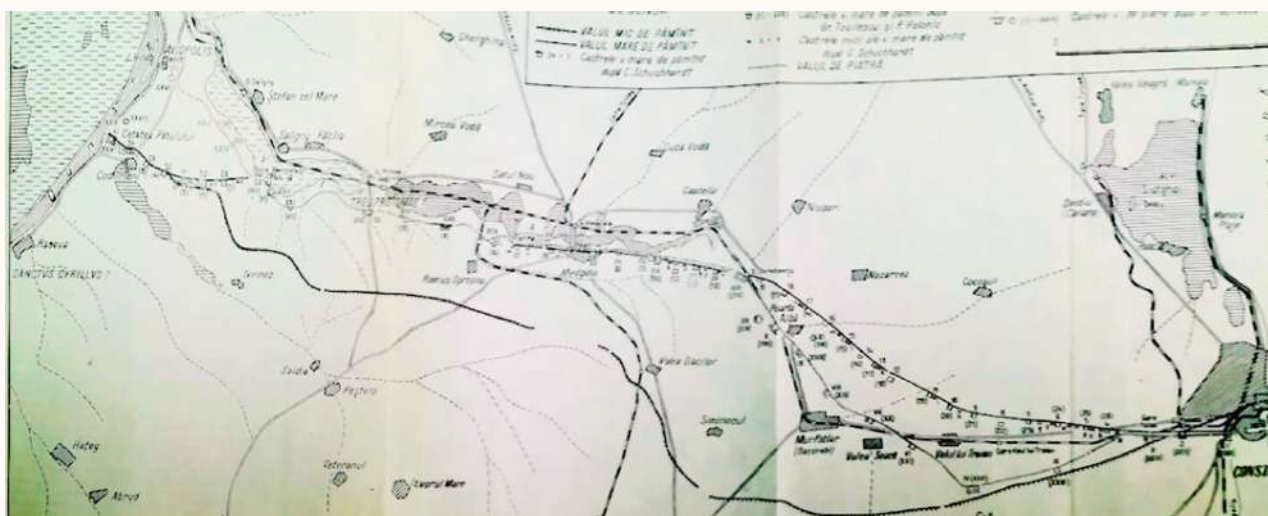
Pe distanța cuprinsă între Cernavodă și Constanța, Dobrogea cuprinde trei fortificații care poartă numele de „valuri”, acestea fiind Valul mare de pământ, Valul mic de pământ și Valul de piatră. Astfel, Valul de piatră este ultimul construit și reprezintă o descoperire arheologică importantă, se întinde pe 59 km de la Dunăre, dinspre insula Hinog și cetatea antică Axiopolis și până la sud de cetatea antică Tomis, mai precis între porțile 3 și 4 ale portului Constanța.

Valul mare de pământ. Amplasarea secțiunilor arheologice pe traseul A 2, tronsonul Cernavodă-Medgidia, km 159 (vedere aeriană dinspre vest, zbor CNADNR 28.04.2012, foto Carmen Bem).

În ceea ce privește construcția valului de piatră există două ipoteze. Prima este dată de către arheologii bulgari care sunt de părere că a fost construit în prima jumătate a secolului al X-lea împotriva migrărilor de peste Dunăre, în timp ce arheologii români susțin că valurilor au fost construite de către bizantini în a doua jumătate a secolului al X-lea sau chiar prima jumătate a secolului al XI-lea.

În ciuda denumirii, Valul de piatră are la bază tot un val de pământ, cu lățimea de circa 20 de metri și înălțimea de aproximativ 1,5 metri, iar peste fiind construit și un zid de piatră cu o înălțime de 2 metri. Pe latura nordică prezintă un șanț cu adâncimea de 2 metri, dar și 26 de castre, distanța dintre ele fiind cuprinsă între 1-4 km. Aceste castre au configurații diferite, în funcție de teren: rectangulară, triunghiulară sau piriformă, aflate în spatele valului de piatră, excepția făcând două castre care se află în fața acestuia.

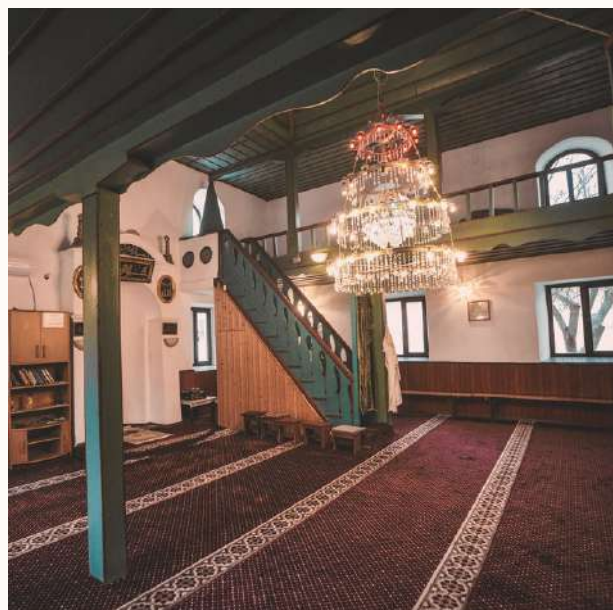

Geamia cultului musulman „Mehmet Efendi”

Arhitectura geamiei este specifică stilului otoman, cu influențe balcanice. Geamia are un minaret subțire și înalt, caracteristic moscheilor otomane. Interiorul este decorat cu motive tradiționale islamice și are un mihrab (nișă de rugăciune) orientat spre Mecca. Această construcție te întâmpină cu o fântână rituală sub forma unui cub de calcar. Balconul muezinului este rotunjit într-o formă unică, asemănătoare unui cuib de rândunică. Construcția este realizată din piatră, iar acoperișul este acoperit cu olane. Pe una dintre laturi, o plăcuță istorică din 1886 menționează prima restaurare generală a clădirii, realizată în contextul lucrărilor majore care legau Dobrogea de România, în special podul de cale ferată peste Dunăre.

Geamia cultului musulman „Mehmet Efendi” este localizată în orașul Cernavodă, județul Constanța. Reprezintă una dintre cele mai însemnate și frumoase lucrări de tip arhitectonic ale sultanului Osman al III-lea, fiind menționată în „volumul de memorii al celebrului călător otoman Evliya Celebi”. În ceea ce privește anul ridicării acesteia, cele mai multe surse susțin faptul că s-ar fi întâmplat în anul 1756.

sursă foto: MIRAS - Muzeul virtual al turcilor și tătarilor din Dobrogea (România)

Muzeul de Istorie Cernavodă

Muzeul „Axiopolis” a fost înființat în 2006 și face parte din rețeaua muzeală a Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Acesta funcționează în fosta clădire a pompierilor din Cernavodă, clădire care a devenit ulterior casa pionierilor, unde se desfășurau cercuri de arheologie, astrologie și fotografie. În 2006, pentru înființarea muzeului, clădirea a fost recondiționată, reamenajată și echipată cu mobilier modern pentru expunerea vestigiilor istorice.

Muzeul „Axiopolis” oferă o incursiune în istoria locală printr-o colecție organizată în șase epoci reprezentative: în Sala 1, descoperim artefacte preistorice din Neo-Eneolitic-Cultura Hamangia, incluzând statuetele faimoase „Gânditorul” și partenera sa, găsite pe Dealul Sofia în 1956; Sala 2 aduce în prim-plan Epoca fierului și Cultura Hallstatt, cu unelte, podoabe din fier, vase de tip borcan și obiecte funerare din sec. II î.Hr.; în Sala 3 regăsim artefacte din Epoca romană timpurie, inclusiv o sculptură a lui Hercule Sextanus și ceramică specifică; Sala 4 explorează Epoca romano-bizantină și Creștinismul, expunând vestigii din Axiopolis și alte situri, mormântul hypogeu și obiecte din bronz și fier; holul muzeului găzduiește un tezaur monetar din sec. XVII-XVIII și alte vestigii din perioada feudală, iar la etaj sunt expuse realizări tehnice românești din epoca modernă și contemporană, alături de obiecte din argint și vestigii istorice amplasate în curtea interioară.

Cultura Hamangia, una dintre cele mai vechi culturi din sud-estul Europei, se remarcă prin artefacte preistorice rafinate, în special statuetele „Gânditorul” și partenera sa, descoperite pe Dealul Sofia în 1956. Această cultură este cunoscută pentru ceramica sa simplă, dar elegantă, și pentru reprezentările artistice antropomorfe care reflectă un nivel înalt de spiritualitate și tehnică.

Cultura Hallstatt marchează începutul Epocii Fierului și este caracterizată prin unelte și podoabe din fier, precum și prin vase de tip borcan și obiecte funerare din sec. II î.Hr. Această cultură reprezintă una dintre primele manifestări ale civilizației celtice în Europa centrală, cu o structură socială ierarhizată și un comerț activ.

Epoca romană timpurie: În această perioadă, Imperiul Roman a adus un nivel ridicat de dezvoltare urbană și culturală. Artefactele romane, precum sculptura lui Hercule Sextanus și ceramică specifică, reflectă influența puternică a romanilor în zonele cucerite, inclusiv în așezările din regiunea Axiopolis.

În prezent muzeul trece printr-o nouă etapă de amenajare prin programul Interreg România - Bulgaria.

Epoca romano-bizantină și Creștinismul: Această perioadă a fost marcată de tranziția de la dominația romană la cea bizantină și de răspândirea creștinismului. Vestigiile din Axiopolis, precum mormântul hypogeu și obiectele din bronz și fier, demonstrează prezența continuă a influenței romane și adaptarea treptată la noile realități religioase și culturale bizantine.

Perioada feudală: În această epocă, tezaurul monetar din sec. XVII-XVIII și alte vestigii din această perioadă reflectă structura socială și economică a societății feudale din regiune, cu o economie bazată pe comerț și schimburi de bunuri, precum și pe loialitatea față de nobili și domnitori.

Epoca modernă și contemporană: Realizările tehnice românești și obiectele din argint expuse la muzeu reflectă progresul și transformările sociale și industriale din România în perioada modernă și contemporană. Vestigiile istorice din curtea interioară subliniază dezvoltarea continuă a societății românești și adaptarea sa la schimbările tehnologice și economice din ultimele două secole.

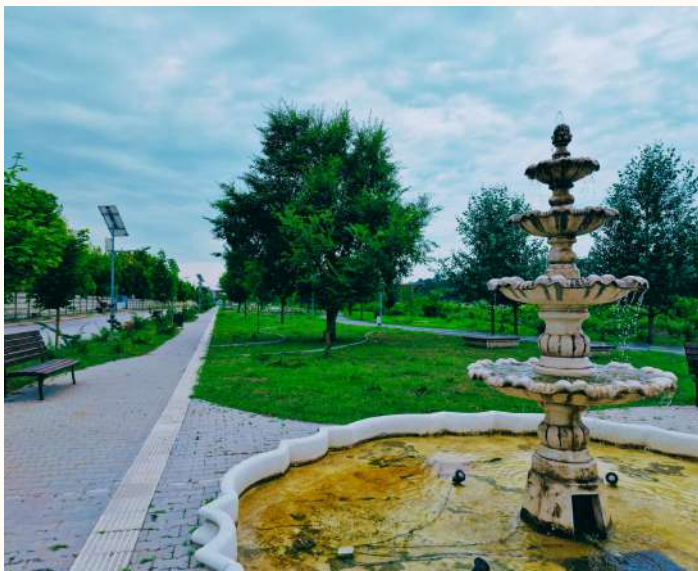
Via Verde Cernavodă

În inima oraşului Cernavodă, pe malul pitoresc al Canalului Dunăre-Marea Neagră, se conturează o adevărată oază de linişte şi recreere: parcul Via Verde. Acest proiect ambiţios de revitalizare urbană promite să ofere locuitorilor şi vizitatorilor un loc de refugiu, unde natura şi facilităţile moderne se împletesc armonios.

Via Verde nu este doar un parc, ci un simbol al renaşterii urbane. Terenul de peste 71.000 de metri pătraţi a fost transformat dintr-un spaţiu neutilizat într-un paradis verde, unde aleile şerpuiesc printre zonele de relaxare şi locurile de joacă pentru copii. Peisajul este completat de foişoare şi pavilioane elegante.

Una dintre caracteristicile deosebite ale parcului este atenţia acordată sustenabilităţii. Sistemele de iluminat sunt alimentate de panouri fotovoltaice, integrând tehnologia modernă pentru a reduce impactul asupra mediului. Spaţiile verzi sunt întreţinute prin sisteme avansate de irigaţie, asigurând un peisaj vibrant şi sănătos pe tot parcursul anului.

Dar Via Verde nu este doar despre natură. Proiectul include şi elemente culturale, creând un spaţiu dinamic pentru activităţi comunitare. Piaşeta Centrului Civic găzduieşte proiecţii de filme şi evenimente culturale. Este un loc unde tradiţia se întâlneşte cu inovaţia, unde istoria oraşului este celebrată prin conectarea centrului istoric cu fluviul Dunărea şi Canalul Dunăre-Marea Neagră.

Dealul Sofia și Columbia D

Necropola de la Cernavodă, descoperită întâmplător în anul 1953 în timpul unor lucrări publice, reprezintă una dintre cele mai fascinante descoperiri arheologice din sud-estul Europei. Datând din cultura Hamangia, această necropolă a captivat atenția specialiștilor și publicului larg datorită numeroaselor obiecte funerare și artefacte unice. Descoperirile din această necropolă oferă o fereastră unică spre credințele, ritualurile și viața de zi cu zi a comunităților preistorice care au locuit în această regiune.

Printre cele mai iconice descoperiri de la Cernavodă se numără Gânditorul de la Hamangia. Această statueta antropomorfă din lut, cunoscută sub numele de "Gânditorul", reprezintă un bărbat așezat, cu coatele sprijinite pe genunchi și cu mâinile la față, într-o postură de meditație profundă. Alături de "Femeia șezând", aceste artefacte au captivat atenția datorită expresivității și detaliilor lor artistice, devenind simboluri ale patrimoniului arheologic românesc.

Săpăturile de la Cernavodă, conduse de un colectiv de arheologi și antropologi, s-au desfășurat între 1954 și 1958, continuând sporadic în anii următori. Săpăturile s-au concentrat în două puncte principale: „Columbia D” și „Dealul Sofia”. În „Columbia D”, arheologii au descoperit 37 de morminte de inhumație, majoritatea orientate SE-NV, cu morții așezați pe spate. Inventarul mormintelor include topoare de piatră, vase ceramice și figurine de lut, sugerând ritualuri funerare complexe.

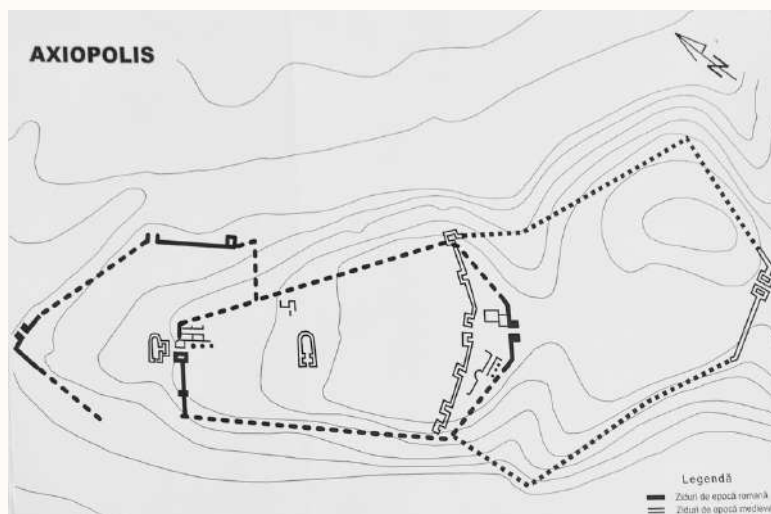
Scheletele descoperite în necropolă erau, în mare parte, prost conservate, dar cercetătorii au reușit să identifice aproximativ 150 de schelete, dintre care 95 aveau craniile intacte. Analizele antropologice au relevat că populația era predominant dolococrană, cu o variabilitate tipologică considerabilă. Cercetările au indicat că necropola servea întreaga comunitate, fără a se limita la un anumit grup social.

Săpăturile de pe „Dealul Sofia” au dezvăluit relații culturale între cultura Hamangia și cultura Boian, demonstrând interacțiuni și influențe reciproce. Fragmentele ceramice și obiectele descoperite indică un strat cultural bogat și diversificat, cu influențe din mai multe perioade istorice, inclusiv epoca romană și pre-feudală.

Necropola de la Cernavodă nu este doar un sit arheologic de importanță națională, ci și un portal către trecutul îndepărtat al umanității. Descoperirile fascinante, cum ar fi Gânditorul de la Hamangia, oferă o înțelegere profundă a vieții și obiceiurilor unei civilizații vechi, contribuind semnificativ la cunoașterea noastră despre perioada neolitică. Acest sit rămâne un simbol al patrimoniului cultural.

Cetatea Axiopolis

Cetatea Axiopolis, una dintre cele mai importante fortificații din Dobrogea, se află pe malul drept al Dunării, la aproximativ trei kilometri de Cernavodă. Având o istorie bogată și un rol strategic în perioadele romană și bizantină, această cetate rămâne un punct de atracție "misterios". Din păcate, nu poate fi vizitată, iar informațiile despre ea sunt limitate având în vedere că nu au putut fi efectuate cercetările arheologice mai amănunțite deoarece cetatea se află sub jurisdicția Ministerului Apărării Naționale (MAPN).

Axiopolis se bucură de o locație de excepție, fiind așezată într-un punct unde distanța dintre Dunăre și Marea Neagră este cea mai scurtă. Această poziție a facilitat comerțul și a asigurat protecția naturală a cetății, flancată de o vale adâncă spre est și de malul înalt al Dunării spre vest.

Cetatea a avut un rol economic și strategic important, fiind posibil o reședință episcopală în secolul al VI-lea.

Numele Axiopolis își are rădăcinile în cuvântul iranian "axiaena", care înseamnă "de culoare închisă". Coloniștii greci l-au adaptat în Axiopolis, iar slavii au tradus denumirea în Cernavoda. Mai târziu, turco-tătarii au preluat numele și l-au transformat în Karasu. Prima mențiune a Axiopolisului apare în scrierile geografului Ptolemeu.

În anii 1898-1899, Muzeul Național de Antichități a efectuat săpături arheologice la Axiopolis, dezvăluind așezări romane și bizantine și temelile unei biserici de cimitir. Totuși artefactele descoperite oferă informații valoroase despre această cetate din epocile elenistică, romano-bizantină (sec. IV -VI) și feudală timpurie (sec. X - XI I). Printre acestea se numără fragmente de amfore, vase romano-bizantine și ceramică din perioada feudală timpurie.

poarta de nord a cetății,
P. Polonic, 1895-1896

săpături la poarta de sud a cetății,
P. Polonic, 1895-1896

zidul înconjurător al cetății, P.
Polonic, 1895-1896

Cetatea Axiopolis

Descoperirile arheologice includ vase de lut lucrate cu măiestrie, care dezvăluie legăturile comerciale ale cetății cu insula Rhodos în secolele III-II î.e.n. și ne oferă o privire asupra vieții de zi cu zi din Axiopolis. Aceste artefacte reflectă o continuitate a locuirii și importanța economică a cetății de-a lungul timpului.

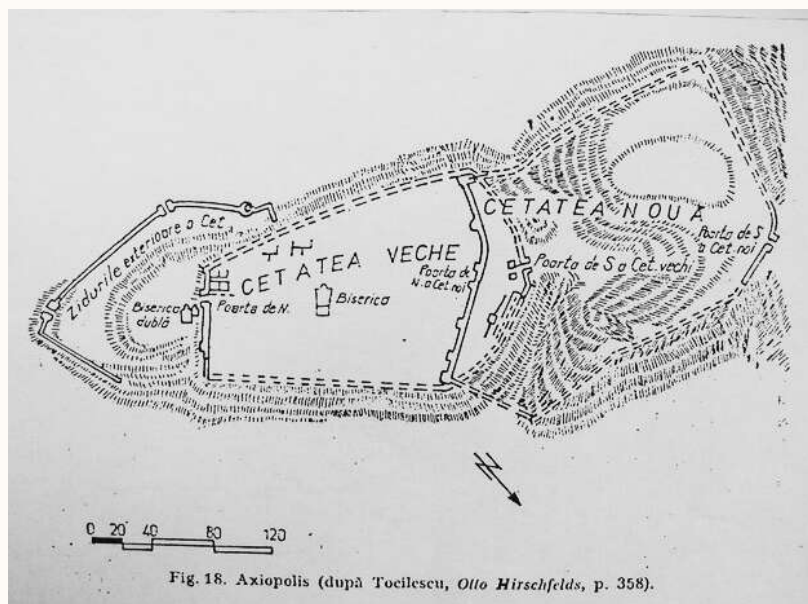

Fig. 18. Axiopolis (după Tocilescu, Otto Hirschfelds, p. 358).

În 1947, au fost descoperite inscripții în greacă care au menționat martirii Chiril, Chindeas și Tasios, care au fost uciși în timpul persecuțiilor lui Dioclețian. Aceste descoperiri confirmă rolul semnificativ al cetății în perioada romană și contribuția sa la răspândirea creștinismului în zonă.

Deși există puține dovezi arheologice directe pentru perioada dintre secolele VI și X, se sugerează că Axiopolis a continuat să fie locuită, păstrându-și importanța în perioada bizantină și feudală timpurie. Viitoare cercetări arheologice vor aduce, cu siguranță, și mai multe informații fascinante despre această cetate extraordinară.

Rolul militar al cetății Axiopolis a fost esențial, servind drept fortăreață de apărare împotriva invaziilor. Cu ziduri solide și tunuri de apărare, cetatea era bine echipată pentru a face față atacurilor. În timpul Primului Război Mondial, aici a fost înființat un depozit militar de muniție, ceea ce a dus la ascunderea acestei cetăți emblematice de ochii vizitatorilor.

săpături la poarta de nord a cetății,
P. Polonic, 1895-1896

Mormântul pictat de tip hipogeu

Conform descrierilor realizate de arheologul Virgil Lungu, construcția funerară creștină de tip hipogeu de la Axiopolis constă dintr-o singură cameră funerară, de formă rectangulară. Podeaua este realizată din pământ viu, bine tasat, iar pereții interiori sunt lutuiți cu un amestec de pământ galben și paie, peste care s-a aplicat o pictură roșie. Pictura murală include o alternanță de cruci și pomi de diferite mărimi, simbolizând paradisul. Pe perețele de vest este reprezentată o cruce bizantină încadrată de doi pomi, iar pe perețele de sud sunt trei pomi schematici. La baza peretelui, în dreapta intrării, se află o cruce simplă. La intrarea în cavou, pe exterior, sunt pictate două litere, O și Y, o cruce și un pom slab reprezentat. Intrarea era blocată de o placă inscripționată cu semnul crucii. În interior au fost descoperite cinci schelete: două de bărbați, două de femei și unul de copil, indicând un cavou de familie cu înmormântări succesive.

Complexul funerar de la Axiopolis datează de la sfârșitul secolului al VI-lea și începutul secolului al VII-lea d.Hr. Acest tip de mormânt cavou își are originea în mormintele hypogeice, o tradiție care s-a perpetuat prin influența romană și a fost integrată în arhitectura funerară creștină din epoca romano-bizantină.

Mormântul hipogeu pictat din secolul VI de la Axiopolis, descoperit în 1984, este un sit arheologic remarcabil. Acesta conține cinci schelete, inclusiv unul al unui preot cu o cruce de aur, și este decorat cu picturi murale reprezentând frunze de acant și cruci.

Termenul de „hipogeu” se referă la o structură subterană, cum ar fi o cameră sau un loc de înmormântare. Astfel, mormintele pictate de tip hipogeu se referă la camere subterane care au pereți sau tavane pictate, având variate scopuri și putând fi găsite în diferite culturi și perioade de timp din istorie.

Conform spuselor doamnei Ana Olivia Rotaru, muzeograf al Muzeului de Istorie Axiopolis Cernavodă, pentru ziarulnatiunea.ro, „Mormântul pictat a fost descoperit întâmplător în anul 1984, de un cioban și a fost cercetat de către arheologul Virgil Lungu. Este un cavou, probabil al unei familii, în care au fost descoperite cinci schelete, dintre care se pare că unul era al unui preot, care avea o cruce de aur la gât, lucrată în foițe și cu multe pietre semiprețioase. Toate obiectele găsite în mormântul pictat constituie inventarul funerar al acestuia. Au fost descoperite casete din lemn și ghirlande cu flori. Mormântul este pictat cu frunze de acant, simbolul vieții de dincolo și cruci, simbolul creștinismului. În Muzeul de Istorie Axiopolis Cernavodă avem o placă găsită în mormântul pictat de la Cochirleni. Ea este datată în sec. VI d.Chr. și reprezintă o dovadă a existenței creștinismului în Schytia Minor”.

Seimeni

Istoria comunei Seimeni este bogată și diversificată, cu influențe turcești datorate apropierei de vechile granițe ale Imperiului Otoman. Numele "Seimeni" evocă amintiri din epoca medievală, referindu-se la unitățile de infanterie ale seimenilor. Primele detalii istorice care atestă existența localității Seimeni datează din jurul anului 1600, când o parte dintre soldații domnitorului Constantin Șerban Basarab s-au răsculat împotriva lui și au trecut Dunărea. Acești soldați, care formau armata plătită a domnitorului amintit mai sus, se numeau seimeni.

Comuna Seimeni se află în județul Constanța, într-un loc pitoresc pe malul drept al Dunării, oferind o imagine idilică a vieții rurale din Dobrogea. Comuna este compusă din satele Seimeni, Dunărea, Seimenii Mici și Seimenii Mari, fiecare având propriul său farmec și contribuind la diversitatea culturală a regiunii.

Seimeni este o oază de natură ce oferă priveliști spectaculoase, fiind un loc ideal pentru camping, observarea diverselor specii de păsări și petrecerea timpului în mijlocul peisajelor naturale deosebite. Turismul în Seimeni este o experiență autentică, oferind vizitatorilor posibilitatea de a explora peisajele naturale de-a lungul Dunării și de a se bucura de activități în aer liber precum pescuitul și excursiile.

Comuna Seimeni este un exemplu remarcabil de comunitate rurală care își păstrează tradițiile și identitatea culturală, în timp ce se adaptează și se dezvoltă pentru a răspunde nevoilor contemporane.

Sursa foto - MINAC

De asemenea, este important de menționat și o personalitate importantă din istoria comunei, și anume Stan Greavu Dunăre. Născut la 1 decembrie 1897, el și-a început cariera ca învățător, însă pasiunea sa pentru istorie și literatură l-a condus către o carieră de scriitor și cercetător autodidact, educându-se pe cont propriu și acumulând cunoștințe vaste în domeniile care îl pasionau.

Una dintre cele mai notabile realizări ale lui Stan Greavu Dunăre a fost inițierea lucrării la monografia Dunării, o operă ambițioasă menită să documenteze în detaliu acest fluviu esențial pentru Europa de Est. Deși nu a reușit să finalizeze această monografie, eforturile sale sunt recunoscute și apreciate pentru detaliile și perspectiva unică pe care le ofereau.

Pe lângă monografie, Stan Greavu Dunăre a scris numeroase articole și lucrări de cercetare, concentrându-se pe istoria și cultura Dobrogei și a Dunării. Prin aceste lucrări, el a adus în prim-plan aspecte mai puțin cunoscute ale regiunii, contribuind la îmbogățirea patrimoniului cultural românesc.

Cetatea Capidava

Cetatea Capidava avea un rol strategic, datorită poziției sale pe un masiv stâncos înconjurat de apă și un șanț natural, și a fost folosită ca stațiune militară și centru civil. A fost construită cu ajutorul detașamentelor din Legiunea V Macedonica și Legiunea XI Claudia. Importanța sa strategică a fost confirmată de descoperiri arheologice și inscripții funerare.

Cetatea a suferit mai multe distrugeri și refaceri de-a lungul secolelor, fiind afectată de invazii barbare, dar a fost reconstruită de fiecare dată pentru a îndeplini scopuri defensive. A fost abandonată complet în secolul VII după atacurile avaro-slave, dar a fost reocupată în secolul IX, devenind o cetate țărănească până la mijlocul secolului XI.

Cetatea Capidava este situată în pitorescul județ Constanța, pe malul drept al Dunării, între Hârșova și Cernavodă și a fost descoperită la sfârșitul secolului al XIX-lea de către Marin Ionescu-Dobrogianu și Grigore Tocilescu. Reprezintă o bijuterie arheologică încărcată de istorie, care ne oferă o fereastră fascinantă cu privire la trecutul străvechi al regiunii. Cu rădăcini care se întind până în perioada dacică, cetatea și-a croit un loc remarcabil în istoria antică a acestei părți a Europei. În perioada dacică, Cetatea Capidava a fost martora unor vremuri tumultuoase, situată strategic pe malul drept al Dunării, servind drept punct de apărare împotriva invaziilor. Prima construcție, ridicată din lemn și pământ, simboliza rezistența populației locale și importanța sa în fața provocărilor timpului.

Odată cu cucerirea romană, cetatea a cunoscut o transformare semnificativă. Zidurile masive de piatră au înlocuit structurile originale, iar Cetatea Capidava a devenit parte integrantă a sistemului roman de apărare cunoscut sub numele de "limes." Această reconstrucție nu a fost doar un gest de supunere, ci și o adaptare ingenioasă la stilul roman, reflectând organizarea urbană și militară specifică epocii deoarece a funcționat mult timp ca un centru militar, fiind părăsită la începutul secolului al VII-lea.

Astăzi, Cetatea Capidava este deschisă vizitatorilor, permițându-le să se plimbe printre ruinele străvechi și să resimtă atmosfera trecutului.

Muzeul de artă Topalu

Muzeul de Artă „Dinu și Sevasta Vintilă” este situat în comuna Topalu din județul Constanța, devenind comuna cu cea mai valoroasă colecție de artă din mediul rural românesc. A fost înființat de către Gheorghe Vintilă, medic și pasionat de artă. Această pasiune a fost insuflată chiar de către părinții lui, Dinu și Sevasta Vintilă, care au fost învățători în satul natal și persoanele cheie în promovarea vieții culturale locale. Astfel, prin intermediul lor, fiul Gheorghe Vintilă a fost inspirat să împărtășească această dragoste pentru cultură

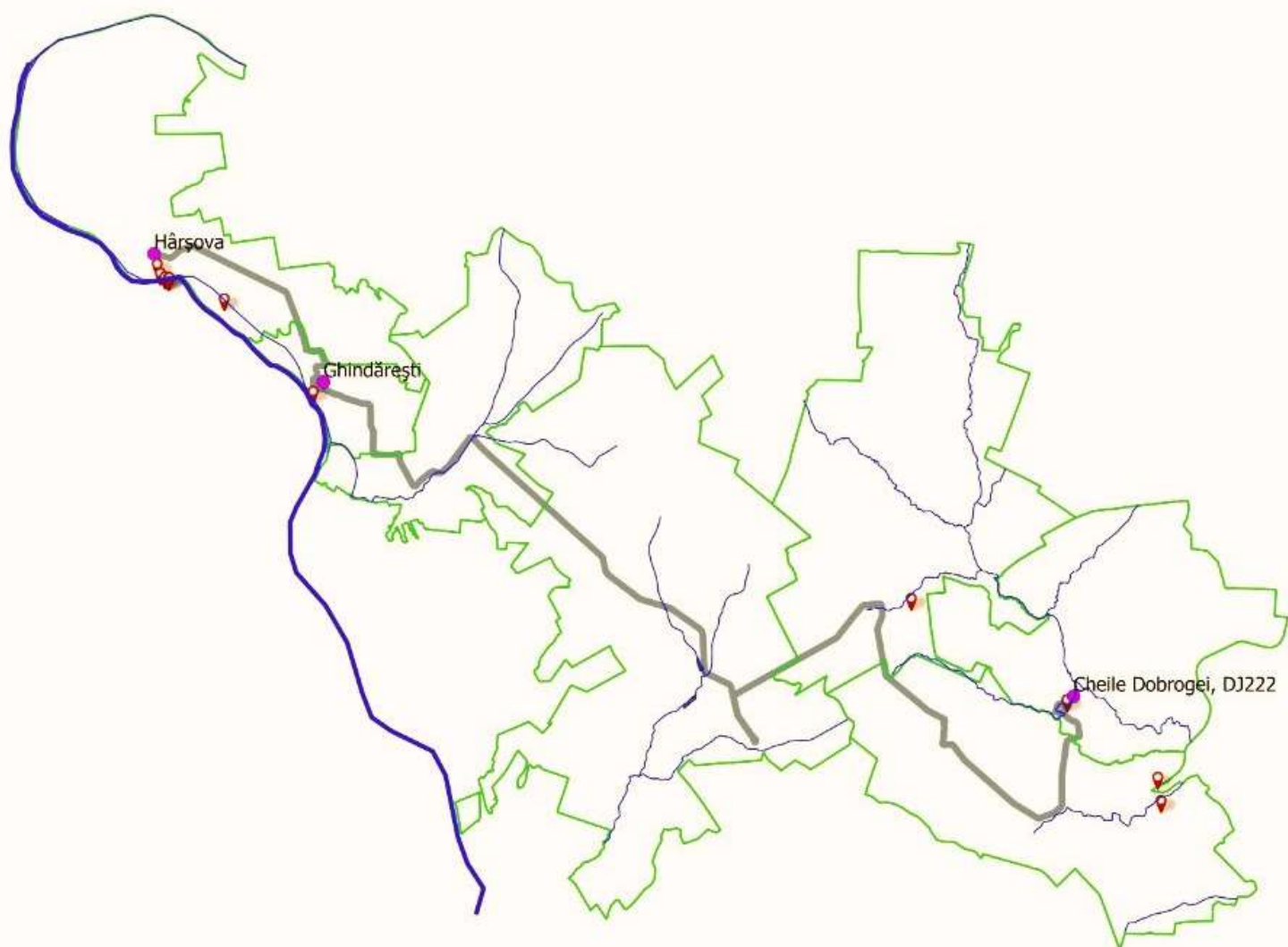
Începând cu anul 1920, Gheorghe Vintilă a început să adune opere de artă, creând astfel o colecție impresionantă în care arată arta românească din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea. Muzeul adăpostește 228 de lucrări de pictură, grafică și sculptură care au fost donate în anul 1920 Primăriei Topalu, în semn de omagiu adus părinților săi. Acestea au fost semnate de unele dintre cele mai remarcabile figuri ale artei românești. Printre acestea se regăsesc opere ale unor artiști precum Ion Andreescu, Nicolae Grigorescu, George Demetrescu Mirea, Ștefan Lucian, Octav Băncilă, Theodor Pallady, Nicolae Tonitza, Gheorghe Petrașcu, Camil Ressu, Corneliu Baba, Alexandru Ciucurenci, dar și lucrări semnate de Oscar Han, Corneliu Medrea, Ion Jalea sau Dimitrie Paciurea.

Map of culture

RUTA CULTURALĂ HÂRȘOVA - GHINDĂREȘTI

Legendă

Limite

Indicații de orientare Hârșova - Cheile Dobrogei

● Hârșova

● Ghindărești

● Cheile Dobrogei, DJ222

— Traseul cultural de la Hârșova la Cheile Dobrogei

📍 Obiective culturale

— Dunărea+afluenții

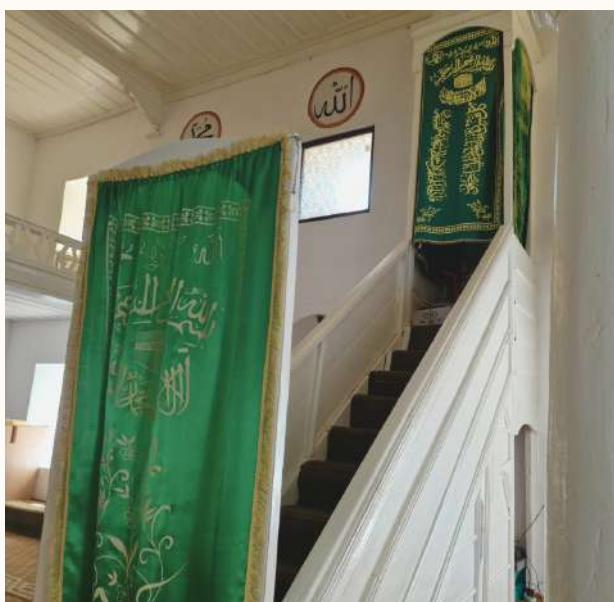
Lacuri

0 2,5 5 km

Geamia sultanului Mahmut

Geamia Sultanului Mahmut, situată în centrul vechi al orașului Hârșova, județul Constanța, a fost construită în anul 1812 în timpul domniei Sultanului Mahmut al II-lea, fiul sultanului Abdulhamid I și incendiată în anul 1916 de către trupele bulgare care au pus stăpânire pe Hârșova. Obiectivul principal al acesteia a fost să sporească autoritatea în provincie, în special atunci când Imperiul Otoman a cedat Basarabia către Imperiul Rus.

Geamia a jucat un rol important în viața comunității otomane din Hârșova, care a fost sub stăpânire otomană timp de cinci secole. Pe lângă semnificația sa religioasă, geamia este și un exemplu de conviețuire armonioasă între locuitori de diferite religii, reflectând diversitatea culturală și religioasă a regiunii Dobrogea.

sursă foto: MIRAS - Muzeul virtual al turcilor și tătarilor din Dobrogea (România)

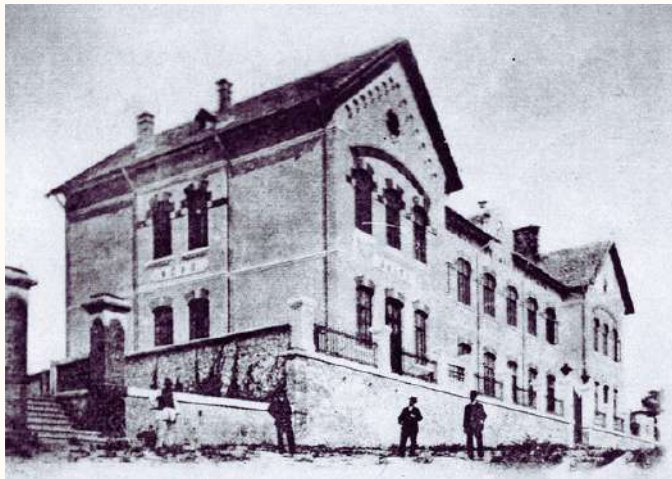

Este cea mai veche clădire din Hârșova și face parte din Lista Monumentelor Istorice din județ, având codul LMI CT-II-m-A-02892. Minaretul geamiei este un element caracteristic al arhitecturii musulmane, marcând apartenența acestui lăcaș de cult la religia islamică. Principalul element al acesteia este minaretul, din piatră, caracteristic religiei musulmană și un imobil în formă cubică, specific clădirilor musulmane de cult din această zonă, acoperit cu olane.

Muzeul Carsium

Muzeul Carsium din Hârșova este unul dintre cele mai importante muzee din Dobrogea, cu o istorie bogată ce începe în anul 1904, când a fost fondat de către învățătorul Vasile Cotovu. De-a lungul timpului, muzeul a fost inaugurat de trei ori de regii României: Carol I, Ferdinand și Mihai, marcând importanța sa culturală și istorică. Muzeul a fost distrus în Primul Război Mondial, dar redeschis în 1921, iar actuala clădire a fost inaugurată în 2006 de Regele Mihai și Regina Ana.

Clădirea vechii școli în care a funcționat muzeul 1904-1916.

Sursa foto: MINAC

Expozițiile muzeului prezintă descoperiri arheologice din neolitic până în epoca modernă. Printre piesele expuse se numără artefacte din cultura Gumelnița, obiecte din epoca romană și medievală, precum și un lapidarium cu elemente arhitecturale romane. Printre descoperirile cele mai valoroase se numără un colier de astragale de peste 6000 de ani și fragmente ceramice din perioada romană, inclusiv obiecte cu simboluri creștine.

În prezent, activitatea muzeului este concentrată pe prezentarea rezultatelor cercetărilor arheologice din zonă și pe educarea locuitorilor din Hârșova, pentru a cultiva o nouă atitudine față de patrimoniul local. Muzeul este, de asemenea, un centru logistic important pentru dezvoltarea cercetărilor arheologice din regiune, fiind un exemplu de continuitate culturală și de conservare a moștenirii istorice la intrarea în Dobrogea.

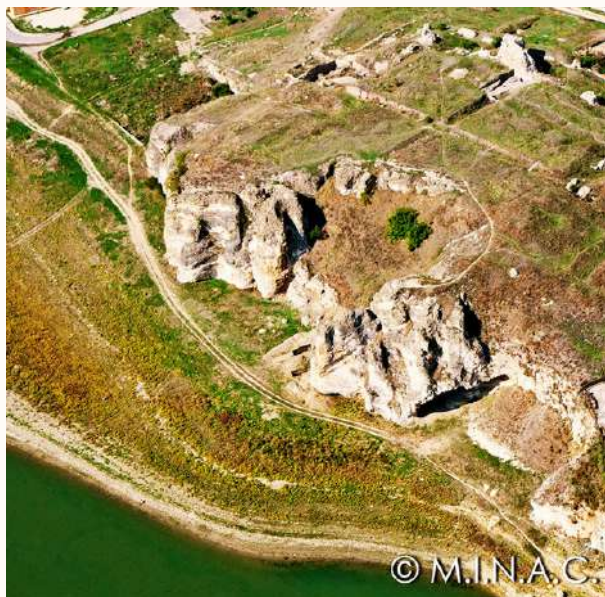

Cetatea Carsium

Cetatea Carsium, localizată în Hârșova, județul Constanța, este o fortificație cu o istorie impresionantă, care datează din perioada romană. Construită pe Dealul Cetății, cetatea este asociată cu orașul antic Carsium, un nume de origine tracă, menționat în surse romane precum Ptolemeu, Tabula Peutingeriana și Itinerarul Antonin. Această cetate strategică de pe malul Dunării a jucat un rol important în apărarea și controlul zonei.

Fortificația a fost ridicată în a doua jumătate a secolului I d.Hr., iar zidurile sale au fost consolidate de împăratul Traian în timpul războaielor dacice (începutul secolului II d.Hr.). În timp, situl arheologic a dezvăluit numeroase vestigii, printre care două incinte dotate cu un sistem de apărare compus din valuri și șanțuri. Structura inițială a cetății a fost consolidată în timpul lui Constantin cel Mare și a servit ca punct de apărare important în fața invaziilor barbare. Săpăturile arheologice din zonă au scos la lumină un castru roman, turnuri de apărare, un port comercial și numeroase artefacte militare și civile, inclusiv monede, amfore, inscripții funerare și o „diplomă militară” din bronz, datată în secolul I.

Cetatea Carsium a fost locuită de-a lungul mai multor perioade istorice, reflectând influențele romane, bizantine și medievale. În 2019, s-a încercat restaurarea și punerea în valoare a cetății, însă lucrările au fost întrerupte din cauza lipsei avizelor necesare. Proiectul de restaurare includea refacerea unor obiective esențiale precum Turnul Comandantului, Zidul Sector Port și Amenajarea Sitului Conex.

Această fortificație rămâne un important monument istoric, protejat și valorificat prin cercetările arheologice desfășurate de-a lungul timpului, oferind o fereastră în trecutul strategic și comercial al regiunii Dobrogea.

Canaralele Hârșovei

"Canarale" este un termen regional utilizat în Dobrogea pentru a desemna formațiuni stâncoase calcaroase, adesea întâlnite pe malurile Dunării. Aceste structuri sunt caracterizate prin pereți abrupti și spectaculoși, oferind peisaje impresionante și fotogenice. Un exemplu notabil este "Canaraua Cetății" de la Hârșova, situată în apropierea ruinelor vechii cetăți romane Carsium.

Canaralele Hârșovei reprezintă o rezervație naturală geologică și geomorfologică situată pe malul Dunării, în județul Constanța. Stâncile impunătoare, cu o înălțime de aproximativ 30 de metri, sunt formate din calcare jurasice și au fost ridicate la rangul de monument al naturii în 1943, pentru a proteja atât valorile geologice, cât și ruinele cetății romano-bizantine Carsium, care este amplasată pe Dealul Cetății. Această zonă a fost un important punct de apărare în perioada romană și bizantină, iar ruinele cetății Carsium sunt protejate astăzi prin lege.

Zona reprezintă o arie protejată specială avifaunistică (ROSPA0017), unică în Dobrogea, care face parte din categoria a III-a IUCN (rezervație naturală de geologic și geomorfologic). Rezervația se întinde pe o suprafață de 5,3 hectare și adăpostește o diversitate impresionantă de floră și faună. Primăvara și vara, vizitatorii pot descoperi specii precum ghiocel, brândușe și fazani, dar și păsări protejate, precum egrete și pelicani.

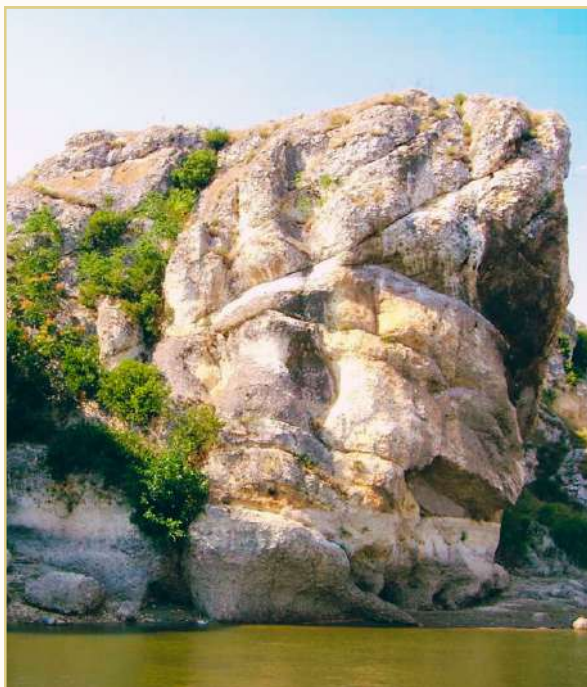

Din punct de vedere geologic, zona este alcătuită dintr-un strat de loess și calcare din timpul jurasicului care dau naștere unor forme mirifice precum poduri, turnuri, peșteri. Toate aceste elementele geologice sunt dispuse pe o bază de șisturi verzi care dau un aspect peisagistic nemaipomenit. Din punct de vedere geomorfologic, prezintă un relief stâncos cu două dealuri (Celea Mică și Celea Mare) și Dealul Băroi (denumire care vine de la localitatea antică Beroe, aflată în aval).

sursă foto: www.harsova.ro - Canaralele de la Harsova si alte monumente ale naturii

Canaralele Hârșovei

O atracție geologică impresionantă este Piatra cu Capac, cunoscută și sub numele de Sfinxul de la Hârșova, o formațiune de 6 metri înălțime situată la poalele Dealului Băroi. Legenda spune că împăratul Traian a stat pe această piatră și a privit cum legiunile sale traversau Dunărea în timpul războaielor dacice.

În ceea ce privește Dealul Belciug, situat în aval, acesta adăpostește ruinele fortificațiilor medievale care apărau orașul. De-a lungul timpului, denumiri precum „Canaraua Țigănească” și „Canaraua Turcească” au fost folosite pentru a desemna aceste dealuri, reflectând influențele etnice din zonă în secolul XX. Acestea au o origine tectonică și oferă o privire unică asupra faliilor horstului dobrogean. Pe lângă aceste formațiuni geologice, zona găzduiește și depozite fosilifere care conțin urme ale viețuitoarelor marine din Jurasicul Superior, datând de acum peste 150 de milioane de ani.

De asemenea, în Canaralele Hârșovei se regăsește și formațiunea geologică numită Moșul și Baba, aflată pe Dealul Celei Mică, un alt punct de interes în această rezervație naturală impresionantă

sursă foto: www.harsova.ro -
Canaralele de la Harsova si alte
monumente ale naturii

TELL-ul de la Hârșova

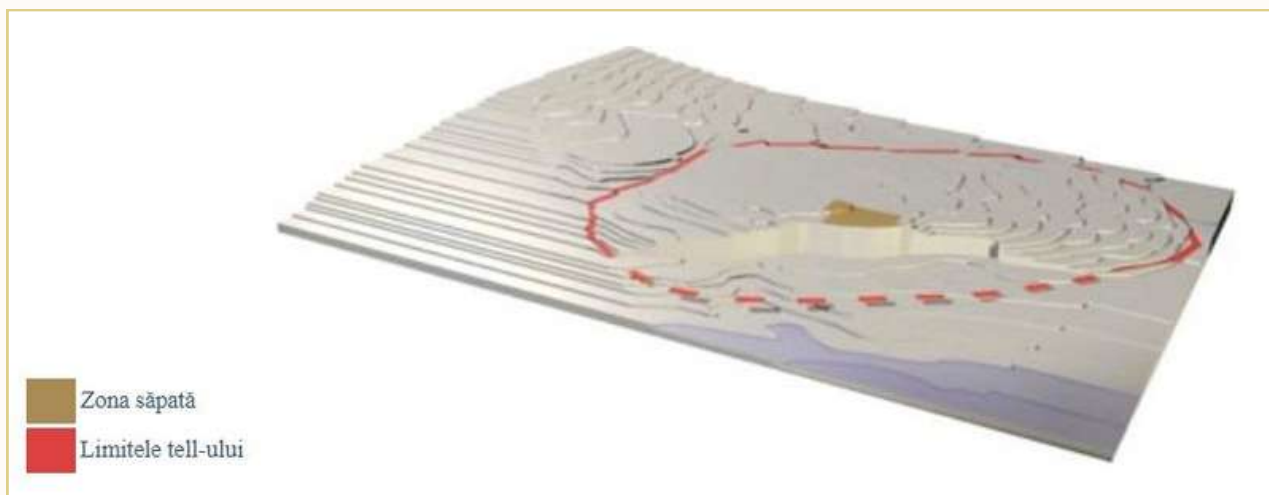
Tell-ul de la Hârșova este un sit arheologic de mare importanță, cu o istorie de aproximativ 7.000 de ani, situat pe malul Dunării, în sud-estul localității Hârșova. Colina artificială, numită "tell", s-a format prin acumularea succesivă de straturi de locuire, fiecare strat corespunzând unei perioade istorice în care comunitățile reconstruiau locuințele distruse. Tell-ul de la Hârșova este un exemplu esențial pentru înțelegerea culturilor Boian și Gumelnița, care au marcat preistoria Dobrogei.

Tell-ul de la Hârșova a fost descoperit în 1960, iar cercetările arheologice au fost intensificate de la mijlocul anilor 1980, incluzând colaborări între arheologi români și francezi. Aceste săpături au relevat o bogată succesiune stratigrafică care demonstrează continuitatea locuirii în acest sit, făcând din Hârșova un punct-cheie pentru studiul preistoriei în regiunea Dunării de Jos.

Cercetările arheologice realizate de la descoperirea sitului în 1960 și până astăzi au scos la lumină o bogată colecție de artefacte, inclusiv vase ceramice, unelte din piatră și resturi de locuințe din lut și lemn. Descoperirile arheologice indică o activitate complexă de vânătoare, pescuit, creșterea animalelor și agricultură. De asemenea, au fost găsite dovezi ale schimburilor comerciale cu comunități îndepărtate, ceea ce subliniază rolul important al așezării în rețelele economice ale vremii. În cadrul descoperirilor arheologice de la Hârșova, se remarcă perioadele Neolitic și eneolitic, marcând începuturile istoriei locale.

sursă foto: <https://archeologie.culture.gouv.fr/> - Formarea Tell-ului
și www.harsova.ro - Tell Harsova

Ghindărești - Sat lipovenesc

Ghindărești, situat în nord-vestul județului Constanța, este un sat lipovenesc cu o bogată moștenire culturală și istorică, fiind locuit încă din 1837 de o comunitate importantă de ruși-lipoveni. Aceștia au migrat în Dobrogea, stabilindu-se în Ghindărești, unde și-au întemeiat familii și și-au păstrat tradițiile religioase și culturale. Denumirea de "Novoseolki" sau "Novinkoe", care înseamnă „Satul Nou”, sugerează că Ghindărești a fost ultima așezare înființată de ruși-lipoveni în Dobrogea. De-a lungul timpului, satul s-a dezvoltat semnificativ, devenind comună în 1966, cu infrastructură modernizată și servicii comunitare esențiale, inclusiv dispensare, farmacie și biserici.

Ghindărești găzduiește și un exemplu remarcabil de revitalizare rurală. La Grisha, este un punct gastronomic local care funcționează într-o casă tradițională lipovenească. Construită în 1943 de Vasile și Paraschiva Matei și recondiționată în 2021-2022 de către urmașii lor, casa păstrează pereții din chirpici și arhitectura specifică lipovenească, cu tâmplărie dantelată și fațadă alb-albastră.

La Grisha oferă o reconversie funcțională a unei case părintești, fiind acum un loc unde se promovează patrimoniul cultural material și imaterial al lipovenilor prin preparate tradiționale pe bază de pește. Ingredientele folosite provin de la producătorii locali și pescarii din zonă, păstrând viu spiritul autentic al bucătăriei lipovenești.

Acest punct gastronomic este o mărturie a respectului față de tradițiile comunității și reprezintă un exemplu de succes în conservarea și promovarea patrimoniului cultural prin intermediul gastronomiei.

Cetatea Ulmetum

Cetatea Ulmetum este o fortificație romano-bizantină situată lângă satul Pantelimonul de Sus, județul Constanța, și datează din secolul al IV-lea d.Hr. Cetatea a fost construită inițial pentru a proteja drumul imperial central al Dobrogei, asigurând siguranța transportului de mărfuri și negustori între orașele romane Noviodunum și Markianopolis. Cu timpul, Ulmetum a devenit o așezare civilă fortificată, unde locuitorii se ocupau în principal cu agricultura.

Ulmetum a rămas locuită până la începutul secolului al VII-lea, când a fost abandonată în urma unui nou val de atacuri. Săpăturile arheologice, inițiate de Vasile Pârvan la începutul secolului XX și reluate în 2004, au scos la lumină numeroase artefacte, inclusiv inscripții, monede și resturi de locuințe.

După foarte mulți ani în care nu se știa mare lucru despre aceasta, a fost scoasă în evidență de către Vasile Pârvan „începând cu prima sa campanie de săpături arheologice, din 1911, și cuprinzând inscripții și statui din epoca decadentei romane.

Arheologii din Constanța au stabilit că, la sfârșitul secolului IV, cetatea Ulmetum a găzduit sute de federați goți, care primiseră dreptul de a se stabili în această zonă. Cu ocazia săpăturilor, în centrul fortificației a fost descoperit mormântul unui nobil germanic, ceea ce contrazice ipoteza că necropolele ar fi fost amplasate numai în afara localităților”.

Fortificația are o formă triunghiulară, cu ziduri groase de piatră, prevăzute cu turnuri de apărare de forme diferite. În interiorul cetății au fost descoperite ruinele unei baze paleocreștine și ale unei clădiri administrative militare, demonstrând rolul strategic al așezării în perioada târzie a Imperiului Roman. În secolul al V-lea d.Hr., cetatea a fost atacată și parțial distrusă de invaziile hunice, dar a fost reconstruită în perioada domniei împăratului Iustinian, în secolul al VI-lea.

sursă fotografii: wikimapia

Cheile Dobrogei

Cheile Dobrogei reprezintă una dintre cele mai impresionante rezervații naturale din România, situată în județul Constanța. Aceste chei sunt formate din calcare jurasice, datând de peste 150 de milioane de ani, când această regiune era acoperită de Marea Thetis. Formațiunile calcaroase sunt, de fapt, recife fosilizate, ceea ce oferă peisajului o valoare geologică unică, fiind considerate unele dintre cele mai vechi structuri geologice din țară.

În urma procesului de carstificare, aceste formațiuni au prins forma unor doline, faleze calcaroase, peșteri sau grote. Astfel, acest loc spectaculos atât datorită reliefului de deal, cât și a pereților calcaroși sub diferite forme, deține o serie de obiective turistice, precum: Peștera Gura Dobrogei, Peștera La Adam, Adăpostul Rândunelelor, Peștera Mireasa, Peștera Babei, Peștera de la Cariera Nouă, Peștera de la Ghilingic, Mănăstirea și Peștera Sfântului Ioan Casian, Izvorul din chei. Din punct de vedere al faunei și florei, în zonă se regăsesc peste 565 de specii rare, vegetație de stepă, tufăriș și pădure.

Un lucru mai puțin știut de majoritatea oamenilor este faptul că, inițial, aceste stânci aveau peste 1000 metri înălțime, însă agenții externi, apa, vântul, apele curgătoare, le-au erodat continuu, până au ajuns la înălțimea actuală, de mai puțin peste 100 metri.

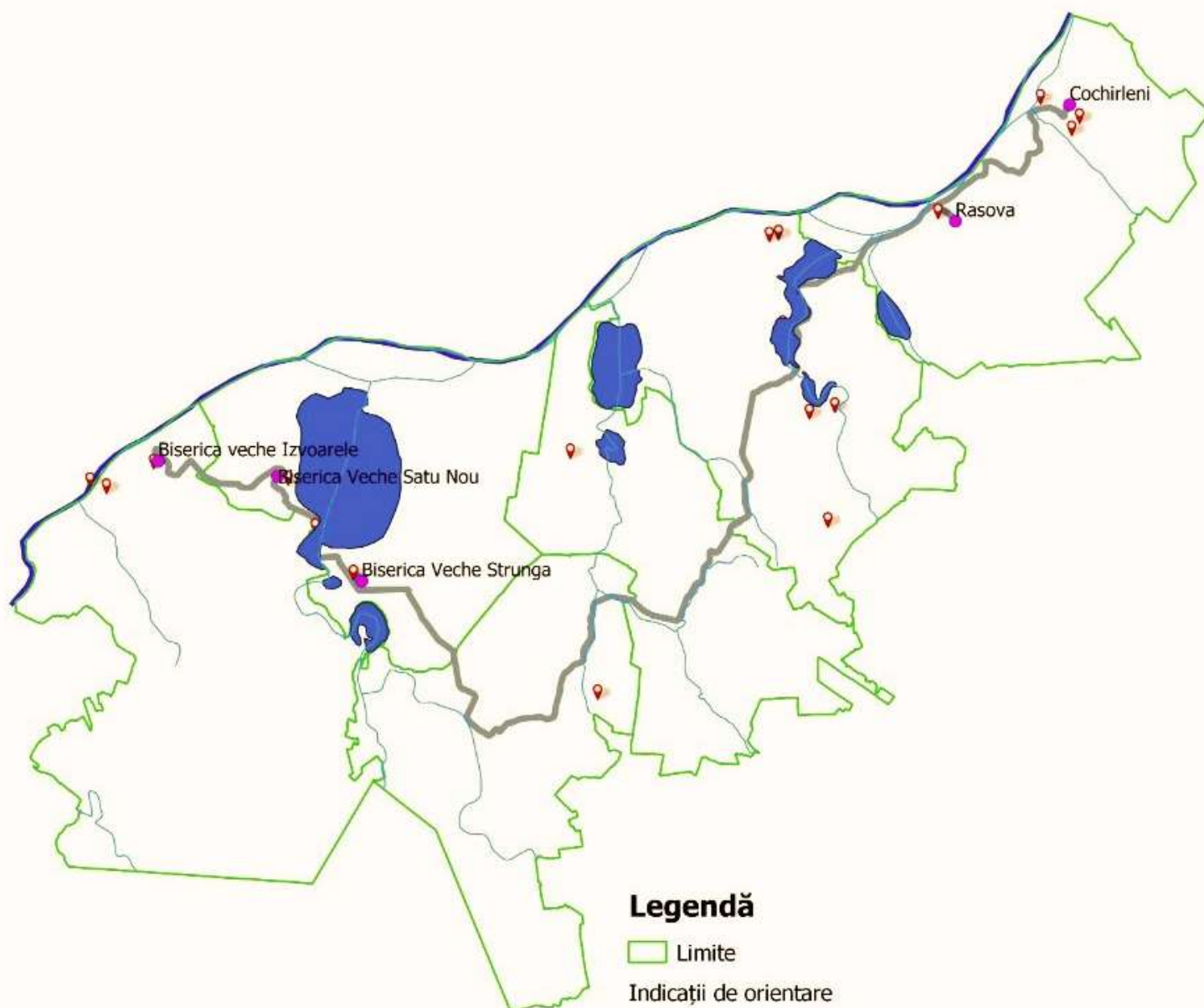

Map of culture

RUTA CULTURALĂ RASOVA - LIPNIȚA

Legendă

□ Limite

Indicații de orientare

● Cochirleni

● Rasova

● Biserica Veche Strunga

● Biserica Veche Satu Nou

● Biserica veche Izvoarele

— Traseul cultural de la Cochirleni la Rasova

📍 Obiective culturale

— ape

— Dunărea+afluenții

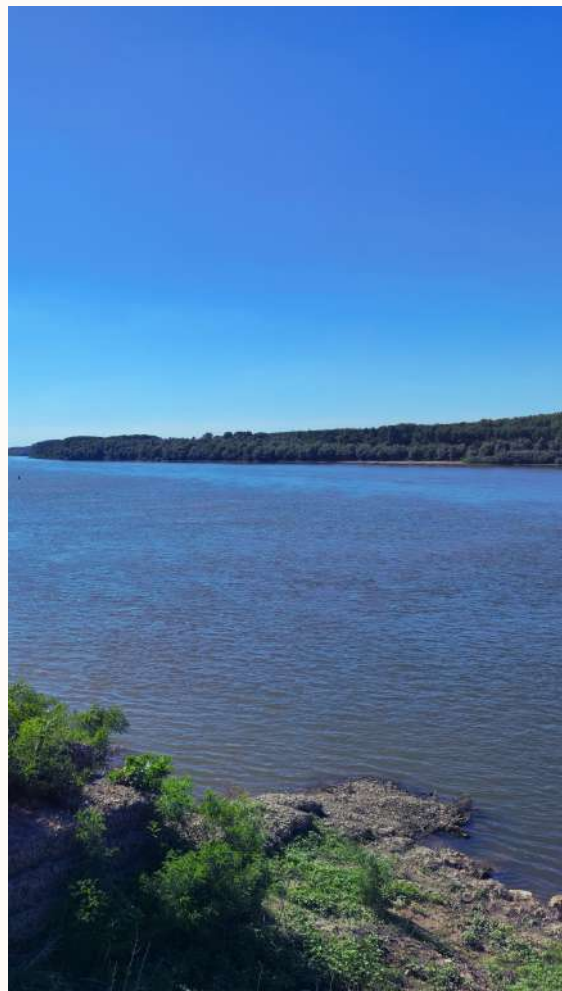
■ Lacuri

0 2,5 5 km

Cetatea Pătului

Situată la doar doi kilometri nord-vest de satul Cochirleni, comuna Rasova, pe malul lacului Baci, Cetatea Pătului este un exemplu impresionant al fortificațiilor din perioada romano-bizantină, datând din secolele IV-VI d.Hr. Deși are o importanță strategică uriașă, cetatea a fost lăsată pradă neglijenței și uitării. Aici începeau două dintre cele mai mari fortificații din județul Constanța, Valul Mic romano-bizantin și Valul Mare medieval timpuriu, care se întind pe o distanță de peste 60 de kilometri.

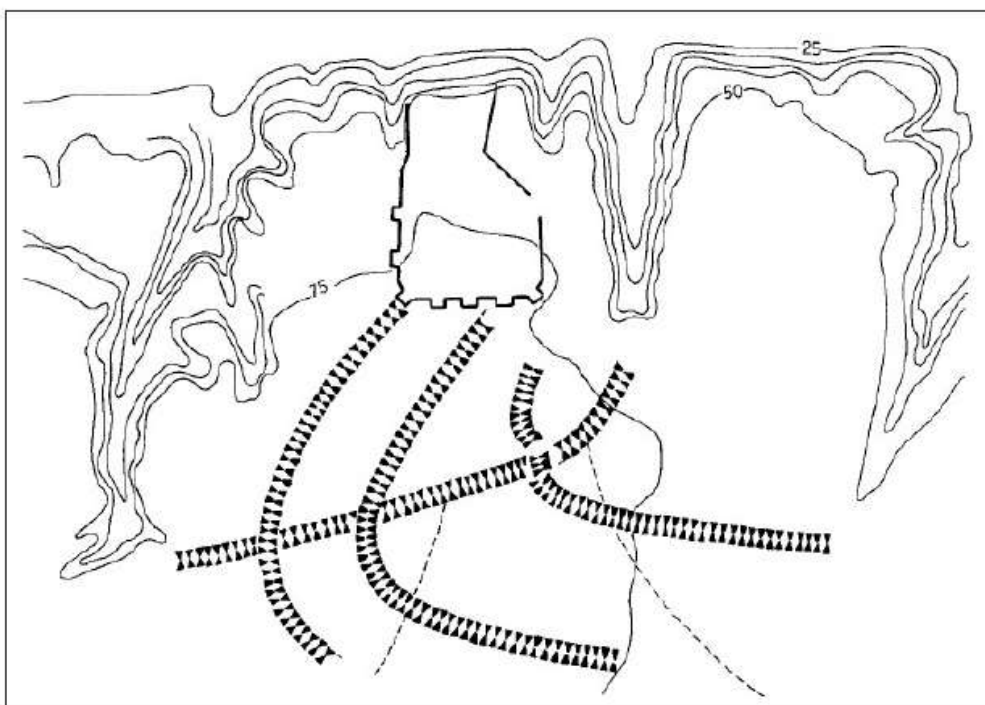

În timpul împăratului Constantin cel Mare, în prima jumătate a secolului IV d.Hr., cetatea era cunoscută sub numele de Flaviana, un nume derivat de la fratele vitreg al împăratului, Flavius Dalmatius, comandant al malului gotic (ripam Gothicum). Cetatea servea drept cartier general al acestuia și făcea parte din linia de apărare a frontierei dunărene (Limesul Dunărean), protejând provincia Scythia Minor de invaziile triburilor migratoare. Importanța sa strategică este confirmată de două surse antice majore: Notitia Dignitatum și Itinerarium Antonini, care menționează Flaviana ca un punct cheie în apărarea Dobrogei în fața amenințărilor externe.

Cetatea Sacidava

Cetatea Sacidava, situată pe malul drept al Dunării, în comuna Aliman, județul Constanța, este un sit arheologic important, cu o istorie care se întinde din epoca romană până în perioada romano-bizantină. A fost inițial un castru roman auxiliar, găzduind unități militare precum Cohors IV Gallorum și mai târziu Cohors I Cilicum millaria. Având o formă rectangulară cu dimensiuni de aproximativ 160 x 125 metri, fortificația făcea parte din linia de apărare a Limesului Dunărean.

3.1. Sacidava, planul fortificațiilor (după Scorpan, C., *Limes Scythiae. Topographical and stratigraphical research on the Late Roman fortifications on the Lower Danube*, BAR IS 88, Pl. XIX, Oxford, 1980, 164)

Sursă foto: MINAC

Sacidava a fost refăcută de mai multe ori, mai ales în secolele IV-VI d.Hr., când a devenit un centru important în strategia de apărare a Imperiului Roman și apoi a celui Bizantin. Zidurile groase, construite din opus caementicium și blocuri de piatră, au protejat cetatea împotriva numeroaselor atacuri barbare. În perioada împăratului Iustinian, cetatea a fost fortificată din nou, fiind unul dintre avanposturile esențiale în apărarea provinciei Scythia Minor. În interiorul zidurilor au fost descoperite structuri de locuire și elemente de arhitectură care atestă continuitatea vieții urbane până la începutul secolului al VII-lea.

Deși astăzi Sacidava este mai puțin cunoscută și explorată, cetatea oferă o privire fascinantă asupra evoluției militare și strategice a Imperiului Roman pe teritoriul Dobrogei.

Cetatea getică de la Dunăreni

Cetatea getică de la Dunăreni este un alt obiectiv important, dar adesea neglijat de comunitatea arheologică din România.

Așezarea datează din perioada La Tène și face parte din cultura getică, jucând un rol important în cadrul rețelei de fortificații din Dobrogea, anterior cuceririi romane. Cetatea este menționată și în surse epigrafice, iar descoperirile arheologice din zonă includ fragmente ceramice și resturi de construcții, ceea ce sugerează o activitate umană intensă în acea perioadă.

Cetatea era protejată natural pe laturile estice și sudice de versanți aproape verticali, precum și de apele lacului, ceea ce o făcea greu accesibilă și ușor de apărat. Pe latura nordică, cetatea era fortificată suplimentar cu un val de pământ și un șanț defensiv adânc de aproape doi metri, vizibil chiar și astăzi.

Situată în apropierea satului Aliman, pe malul drept al Dunării, aproape de Lacul Mârleanu, această cetate getică a fost ridicată într-o perioadă antică și se află în vecinătatea uneia dintre cele mai cunoscute fortificații din Dobrogea, cetatea Sacidava. Această proximitate a contribuit la eclipsarea sa în fața cetății romane mult mai studiate.

Sursă foto: Wikimapia

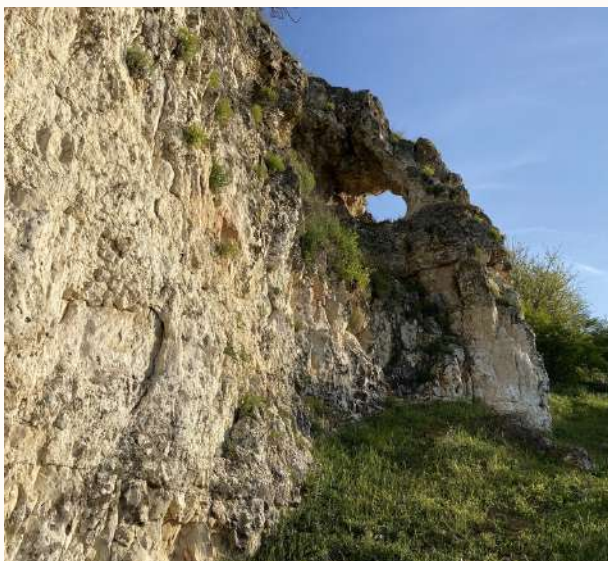
Peștera casa hoților

Peștera are o lungime de aproximativ 14 metri și trei deschideri: una către aval, ușor accesibilă, una către amonte, sub formă de fereastră aproape inaccesibilă, și una intermediară, formată probabil în urma prăbușirii unui perete. Acest loc natural a fost creat prin eroziunea apei în versantul calcaros, dar ulterior s-au observat urme care sugerează că a fost mărită artificial.

Peștera a fost locuită în perioadele eneolitică și în prima parte a epocii fierului, conform cercetărilor realizate în 2005 de arheologii Mihai Irimia, Gabriel Custurea și Traian Clianțe. De-a lungul timpului, a fost folosită și ca adăpost de către ciobanii din zonă, iar pereții peșterii sunt încă acoperiți de funingine.

Accesul la peșteră se face pe jos, fiind situată într-o zonă greu accesibilă, iar drumul către ea este neasfaltat, recomandându-se fie o drumeție, fie utilizarea bicicletei sau a unui vehicul 4x4.

Locul fosilifer Aliman

Locul fosilifer Aliman, situat în comuna Aliman, județul Constanța, este o arie protejată de tip paleontologic, inclusă în categoria III a IUCN (Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii). Acesta reprezintă un monument al naturii de interes național și internațional, datorită fosilelor bine conservate care datează din Cretacicul inferior, o perioadă geologică de acum aproximativ 125-140 milioane de ani.

Locurile fosilifere sunt zone geologice unde, datorită condițiilor speciale, resturile organismelor marine sau terestre au fost păstrate pe termen lung. Astfel de situri sunt esențiale pentru studiile geologice și paleontologice, întrucât oferă o fereastră în trecutul îndepărtat al Pământului, ajutând la înțelegerea evoluției vieții și a schimbărilor climatice și geologice.

Locul fosilifer Aliman se caracterizează printr-un perete abrupt alcătuit din straturi de calcar, bogate în fosile de gasteropode (melci), lamelibranhiate (scoici) și corali, rămășițe ale faunei care a trăit în Marea Tethys. Este unul dintre puținele locuri din România unde poate fi studiată o succesiune stratigrafică completă a Cretacului inferior, în condiții de facies mediteraneeen sudic.

Termenul „facies mediteraneeen sudic” se referă la caracteristicile specifice ale mediului geologic și biologic din regiunile sudice ale zonei mediteraneene în perioada de formare a sedimentelor, în acest caz, în timpul Cretacului inferior. În condițiile de facies mediteraneeen sudic, rocile sedimentare, precum calcarele de la Aliman, s-au format în apele calde și puțin adânci ale Mării Tethys, un corp de apă care acoperea o mare parte din Europa, Asia și Africa în acea perioadă.

Fiind o adevărată „rezervație naturală în aer liber”, acest sit oferă o importanță științifică deosebită datorită densității și gradului ridicat de conservare al fosilelor, atrăgând interesul geologilor și paleontologilor care studiază evoluția vieții marine în această perioadă.

Așezarea getică fortificată Adâncata I

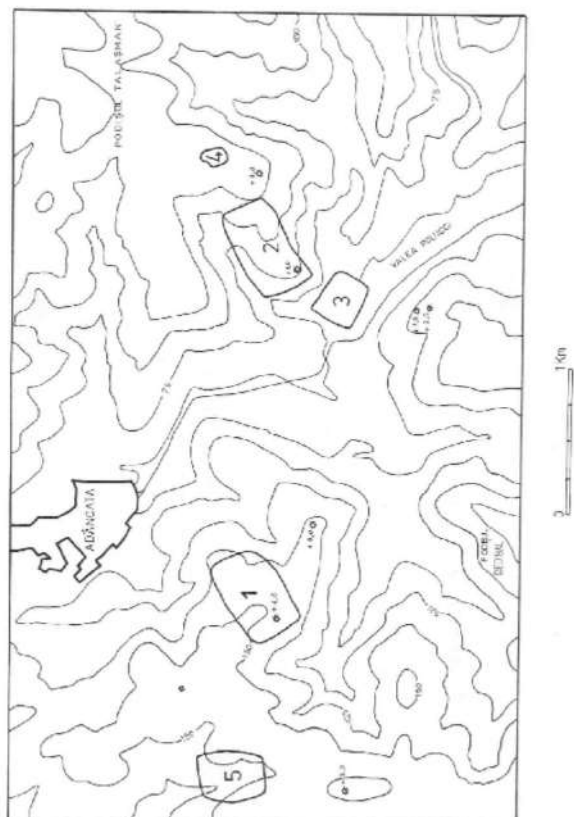

Fig. 1 - Harta siturilor arheologice din zona Adâncata, com. Aliman, jud. Constanța: 1 - așezarea getică Adâncata I; 2 - așezarea getică Adâncata II; 3 - așezare romană; 4 - așezare medievală; 5 - așezare romană (?)

Irimia, Mihai "DESCOPERIRI GETICE ÎN ZONA ADÂNCATA"

Așezarea getică fortificată Adâncata I, situată în sud-vestul Dobrogei, este una dintre cele mai mari și mai importante fortificații ale geților din regiune. Datând din perioada secolelor VI-I î.Hr., așezarea se află pe platoul nordic al Dealului Dedibal și avea un sistem de apărare bine pus la punct, cu valuri de pământ și șanțuri adiacente. Forma fortificației principale era aproximativ patrulateră, cu laturi de 150 de metri, protejată de ziduri masive de piatră.

Această așezare, parte a unei rețele de centre de putere getice din Dobrogea, controla rutele comerciale cu lumea greacă, prin legăturile sale directe cu Dunărea și litoralul Mării Negre, inclusiv cu orașe precum Callatis. Pe lângă cetatea Adâncata I, zona cuprinde și alte așezări satelit, cum ar fi Adâncata II, Ion Corvin și Adamclisi, care au funcționat în perioade similare, arătând o organizare complexă a geților în această regiune.

Descoperirile arheologice includ fragmente ceramice, unelte din fier și monede, iar în apropierea cetății au fost identificate și morminte de incinerare, ceea ce confirmă utilizarea îndelungată a așezării în perioada getică.

Cele mai vechi biserici Strunga-Satu Nou

Cele mai vechi biserici din satele Strunga, Satu Nou și Izvoarele, situate în Dobrogea, sunt monumente unice, construite folosind tehnici tradiționale de construcție din nuiile și pământ. Aceste biserici au fost ridicate în secolele XIX și reprezintă un ansamblu arhitectural aparte, specific regiunii.

Biserica de lemn din Strunga, construită în jurul anului 1870, se evidențiază prin tehnica sa de construcție din nuiile împletite și pământ. Deși se află într-o stare avansată de degradare, biserica a fost un important lăcaș de cult pentru comunitatea locală până în anii 1970, când satul a fost aproape complet depopulat din cauza măsurilor autorităților comuniste. Astăzi, lângă această biserică, se află Mănăstirea Ortodoxă din Strunga.

Biserica de lemn din Izvoarele, construită în secolul XIX, este o structură unică în arhitectura sacrală românească și europeană. Împreună cu bisericile din Strunga și Satu Nou, formează un grup distinct datorită metodei de construcție și materialelor folosite, reprezentând un relict din epocile vechi ale acestor locuri. Aceasta a fost restaurată în 2001 de către arhitectul Calboreanu și veți regăsi o pagină dedicată acesteia, în prezentul ghid.

Biserica din Satu Nou, ridicată în 1863, are hramul „Înălțarea Domnului” și este realizată folosind aceeași tehnică din nuiile și chirpici. Este considerată una dintre cele mai vechi biserici ortodoxe din Dobrogea și este monument istoric de categoria A.

Aceste biserici sunt exemple remarcabile de rezistență culturală și spirituală, păstrându-se chiar și în condițiile dificile ale perioadei otomane și comuniste.

Castrul roman din viile

Castrul Roman din Viile este un sit arheologic situat în Dobrogea, pe malul drept al Dunării, la sud de localitatea Oltina. Acesta a făcut parte din sistemul defensiv roman de pe limesul dunărean și a avut rolul de a proteja frontiera Imperiului Roman în provincia Moesia Inferior, cunoscută și sub denumirea de Scythia Minor.

Construit inițial ca un punct de supraveghere și apărare, castrul avea dimensiuni reduse, fiind destinat găzduirii unei cohorte auxiliare romane. Deși nu există cercetări arheologice extinse la acest castru, urme arheologice indică prezența unui zid de piatră și a unor fortificații din lemn și pământ. Importanța sa strategică a crescut în perioada împăratului Dioclețian și a fost consolidat sub domnia lui Constantin cel Mare, în contextul reorganizării frontierelor imperiale.

Din cauza colmatării brațului Dunării castrul a fost distrus, acesta fiind marcat în Lista Monumentelor Istorice din județul Constanța. Principalii oameni care au făcut cercetări în cadrul acestui castru au fost istoricii Irimia și Emilia Popescu care au descoperit mai multe elemente excepționale, precum „diplomă militară din bronz datată 14 august 100, o amforă cu inscripția HRISTON MARIA GHENA (Maria naște pe Hristos), un cuptor bizantin de ars ceramică din secolele IV-VI, cărămizi inscripționate, monede de la Dioclețian și Constantin cel Mare, vase ceramice”.

În apropierea localității Oltina se află și **Rezervația de Mufloni de la Negureni**. Aceasta reprezintă un loc deosebit de important în cadrul conservării biodiversității și al speciilor sălbatice. A luat naștere datorită dorinței imense a lui Nicolae Ceaușescu, fiind situată în satul Negureni, sat în apropierea localității Băneasa, la granița cu Bulgaria. În acest loc se găsesc și 30 de căprioare și 100 de fazani.

Datorită climatului specific sud-dobrogean, muflonii (specie de oi sălbatice asemănătoare berbecilor) s-au adaptat extrem de repede. Hrana principală a acestora constă în iarbă, lăstari, grăunțe și frunze. Zona rezervației este caracterizată de peisaje pitorești și habitate naturale bine conservate, contribuind astfel la menținerea echilibrului ecologic. Resursa naturală valoroasă oferită de această rezervație nu doar că susține conservarea speciilor sălbatice, ci și promovează educația ecologică și cercetarea în domeniul biodiversității.

Rezervația de Mufloni din Negureni reprezintă un punct de atracție atât pentru români, cât și pentru străini, și chiar și pentru cercetători și pasionații de conservarea mediului înconjurător.

În ciuda stării sale de conservare precare, ruinele castrului din Viile oferă o perspectivă importantă asupra organizării militare romane în Dobrogea și asupra relațiilor economice și militare din zonă, având în vedere proximitatea față de Dunăre, un punct crucial pentru comerț și apărare în acea perioadă

Ostrov Șoimul

Ostrovul Șoimul este o arie protejată de importanță națională situată în județul Călărași, în cadrul comunei Dichiseni, pe malul stâng al Dunării. Aria protejată are o suprafață de 20,10 hectare și este încadrată în categoria a IV-a conform clasificăției IUCN (Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii), fiind considerată unul dintre cele mai importante obiective turistice din zonă. Acesta se află în proximitatea brațului Borcea al Dunării și a celui mai sudic liman fluviatil din România, Lacul Bugeac, care este o rezervație naturală de tip mixt situată în județul Constanța.

Ostrovul Șoimul a fost declarat arie protejată prin Hotărârea de Guvern Nr. 2151 din 30 noiembrie 2004, pentru a proteja diversitatea sa floristică și faunistică. Vegetația predominantă include păduri ripariene de esență moale, cum ar fi salcia, iar insula oferă un habitat esențial pentru numeroase specii de păsări și animale sălbatice din zona umedă a fluviului Dunărea.

Această insulă constituie un refugiu natural și este esențială pentru conservarea biodiversității locale, fiind frecventată de turiști și pasionați de natură datorită frumuseții și diversității ecosistemului său.

Accesul la Ostrovul Șoimul se poate face din comuna Dichiseni (județul Călărași), dar și din comuna Izvoarele, situată în județul Constanța, ceea ce îl face ușor accesibil pentru vizitatorii din ambele județe. Insula este situată în apropierea Lacului Bugeac, o altă rezervație naturală importantă, amplasată la limita dintre cele două județe.

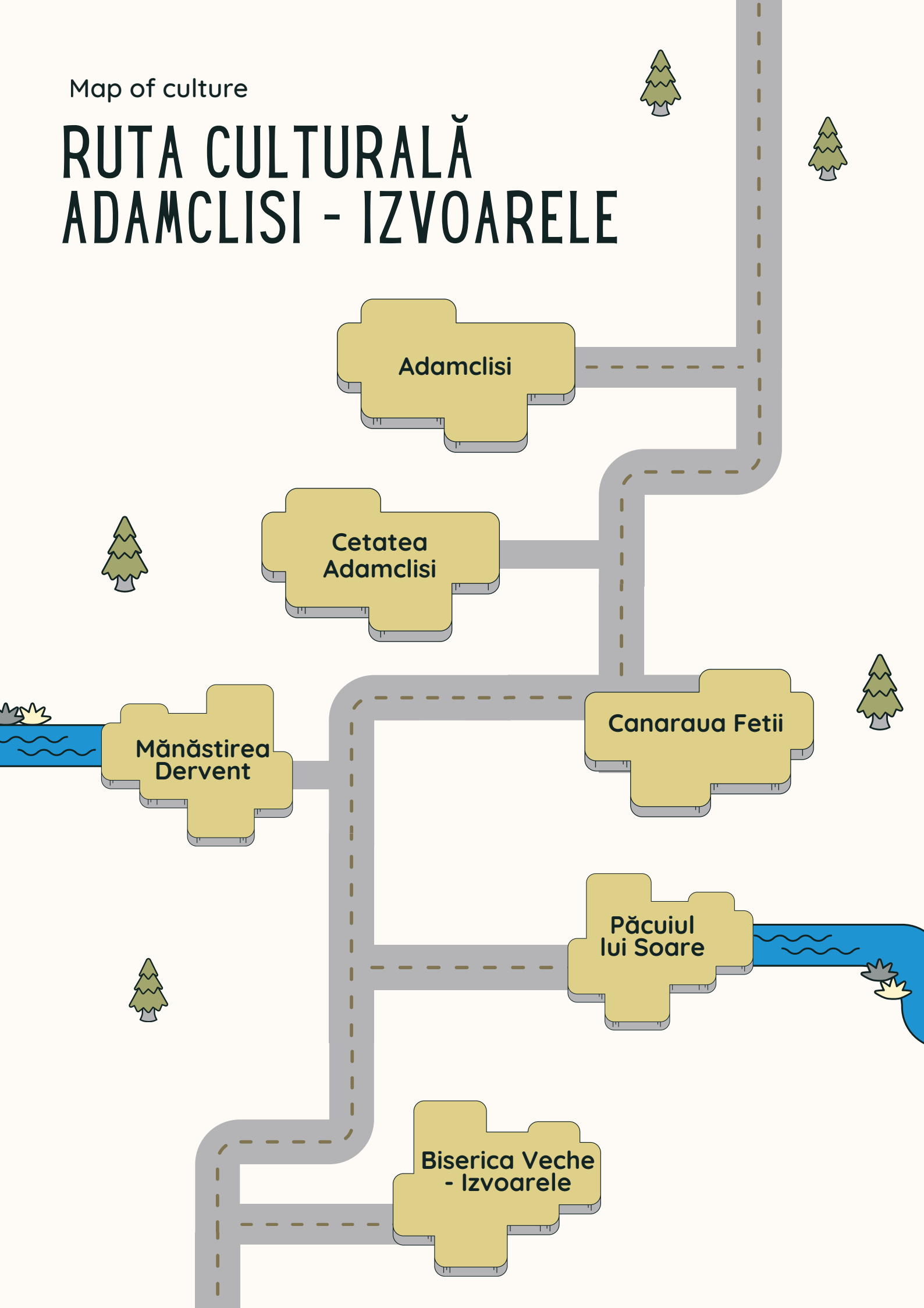
În apropiere de Ostrov Șoimul se află și **Fortificația Romană de la Izvoarele**, situată în comuna Lipnița, județul Constanța. Aceasta este o fortificație de epocă romană amplasată pe coama unui deal în apropierea Dunării, la aproximativ 1,5 km de vărsarea pârâului Canlia. Aceasta este o așezare fortificată de formă dreptunghiulară, cu latura lungă paralelă cu malul fluviului. Situl arheologic a fost identificat prin descoperirea unor fragmente ceramice romane și blocuri de piatră, care probabil au făcut parte din zidurile fortificației. În cadrul sitului au fost desfășurate cercetări arheologice, printre care și periegeze (inspecții de teren) efectuate în perioada 1978-1984 de arheologii Ion Munteanu și Vasile Oprea.

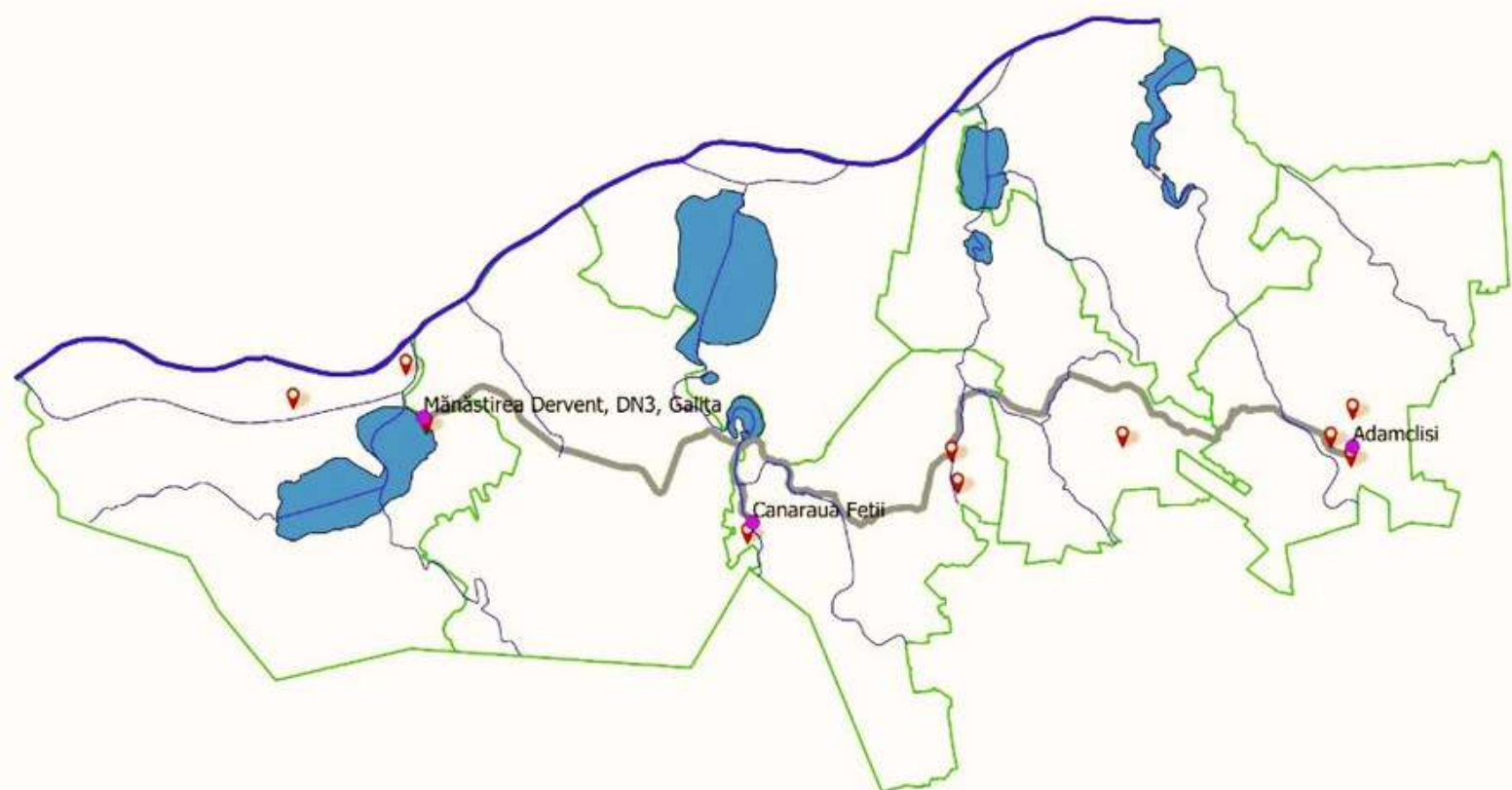
Deși afectată parțial de factori antropici, fortificația oferă o perspectivă valoroasă asupra prezenței romane în Dobrogea și a sistemului defensiv de-a lungul Dunării.

Map of culture

RUTA CULTURALĂ ADAMCLISI - IZVOARELE

Legendă

Limite

Traseu Adamclisi - Mănăstirea Dervent

Adamclisi

Canaraua Fetiilor

Mănăstirea Dervent, DN3, Galița

Traseul cultural de la Adamclisi la Mănăstirea Dervent

Obiective culturale

Dunărea+afluenți

Lacuri

0 2,5 5 km

Complex Adamclisi

Complexul Adamclisi, situat în comuna Adamclisi din județul Constanța, este o mărturie impresionantă a gloriei Romei Antice și un sit istoric de o importanță majoră, economică și turistică. Legat de Muzeul de Istorie Națională și Arheologie din Constanța, complexul este dedicat eroilor care au luptat în războaiele daco-romane și reprezintă un reper important în istoria Dobrogei.

Complexul este alcătuit din trei componente majore: Monumentul triumfal Tropaeum Traiani, Cetatea Tropaeum Traiani și Muzeul Arheologic Adamclisi. Monumentul Tropaeum Traiani, situat la aproximativ 1,5 km de comuna Adamclisi, este unul dintre cele mai impresionante monumente antice din România, cu o înălțime de aproape 40 de metri. Construcția sa este formată dintr-un cilindru cu 12,6 metri înălțime și 31 de metri diametru, decorat cu 54 de metope sculptate, care ilustrează scene de luptă din războaiele dacice. În partea superioară se află o statuie reprezentând un trofeu roman, simbolizând victoriile armatei romane.

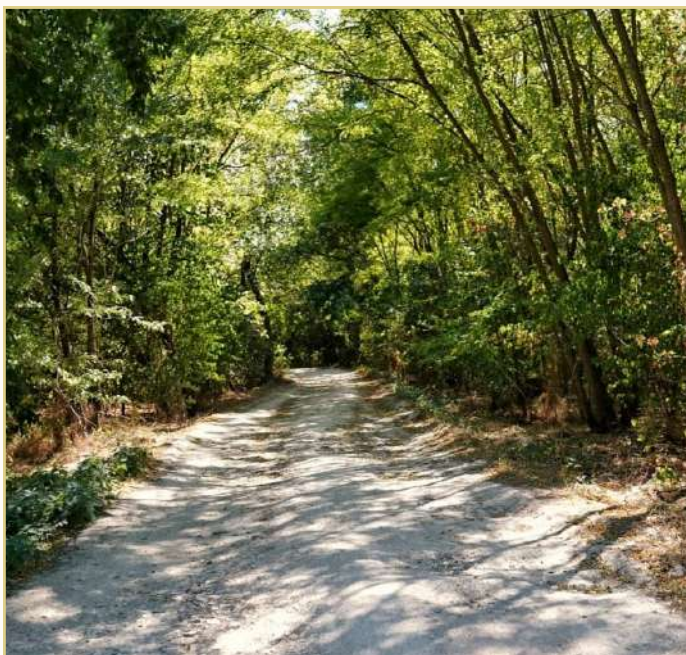
În cadrul complexului, Muzeul Arheologic Adamclisi, inaugurat în 1977, adăpostește numeroase artefacte descoperite în zona cetății și a monumentului triumfal, inclusiv o serie de metope originale și alte vestigii valoroase care reflectă viața cotidiană, religioasă și militară a locuitorilor cetății.

Monumentul, denumit de Grigore Tocilescu „certificatul de naștere în piatră al poporului român”, este vizitat anual de de turiști, fiind un simbol al victoriei Romei asupra dacilor și un punct de referință în istoria antică a regiunii.

Cetatea Tropaeum Traiani, fondată în secolul al II-lea d.Hr., a fost un important centru economic și militar. Zidurile masive ale cetății, sistemul său de canalizare și bazilicile intramurale, în special Bazilica Forensis cu caracter laic, sunt doar câteva dintre elementele care pot fi admirate și astăzi. Prima campanie de săpături arheologice a fost condusă de Grigore Tocilescu între 1891-1909, iar ulterior cercetările au fost continuate de mari arheologi precum G. Murnu, V. Pârvan, și I. Barnea.

Canaraua fetii

Canaraua Fetii este o arie naturală protejată situată în sud-vestul județului Constanța, în apropierea orașului Băneasa, pe teritoriul Podișului Dobrogei de Sud. Această zonă impresionantă face parte din situl Natura 2000 și se remarcă printr-o biodiversitate variată și elemente geomorfologice unice. Canionul natural are versanți abrupti cu fisuri și grote care, de-a lungul timpului, au devenit adăposturi pentru biserici mici săpate în stâncă, datând din secolele IV-III d.Hr. Arheologii au descoperit aici cruci, monede și morminte din perioada împăratului Constantin cel Mare.

Pe lângă valoarea naturală, Canaraua Fetii este cunoscută și pentru legendele locale. Una din legende spune că în timpul invaziilor otomane, fetele din sat s-au aruncat în prăpastie pentru a nu fi capturate și duse ca sclave, iar o altă legendă spune că termenul vine din bulgară („kanara”= stâncă) deoarece niște tâlhari s-au instalat în stâncile din Valea Ceairului (aproape de granița cu Bulgaria) cu scopul răpirii fetelor din satele învecinate. Astfel, țăranii, indignați de această situație, au luat decizia de a incendia locul, reușind să-i înfrângă pe toți cei aflați în peșteră.

Sursă foto: <https://www.greentourpro.eu/article/descoper-rezerva-ia-natural-canaraua-fetii>

Mănăstirea Dervent

Situată în apropiere de granița cu Bulgaria, Mănăstirea Dervent este un lăcaș ortodox cu o istorie profundă. Locul este cunoscut pentru crucile de leac care cresc din pământ, despre care se spune că oferă vindecare celor bolnavi. În curtea mănăstirii există o cruce destinată vindecării animalelor bolnave. Tradiția locală menționează că mănăstirea este ridicată pe locul unei vechi cetăți romane, numită Dervent, distrusă de pecenegi în anul 1036.

Biserica actuală a mănăstirii a fost ridicată în 1936, pe locul unde se aflau aceste cruci sfinte, iar în timpul slujbelor speciale se spune că numeroși pelerini au fost vindecați de diverse afecțiuni, lăsându-și cărjele drept mărturie.

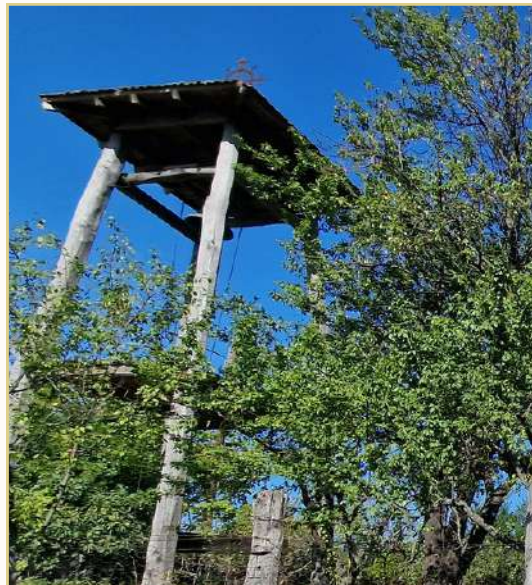

Bisrica Veche - Izvoarele

Biserica veche din Izvoarele, județul Constanța, cunoscută și sub numele de Biserica „Sfântul Mare Mucenic Dumitru”, este una dintre cele mai vechi și autentice biserici de lemn din Dobrogea. Construită la mijlocul secolului al XIX-lea, fără turlă și semi-îngropată, biserica este un exemplu rar de arhitectură tradițională din perioada Imperiului Otoman.

Biserica de lemn din Izvoarele reprezintă o construcție de genul semi-îngropat, cu „o structură de lemn și pereți izolați cu pământ bătut și chirpici”, fiind susținută de „stâlpi de lemn înfipti în pământ cu pereți din împletitură de nuiel între ei”. De asemenea, deși nu prezintă turlă, conține toate componentele unei biserici ortodoxe, precum: altar semicircular, pronaos, naos, pridvor, bolți din lemn, icoane.

Caracterul său unicat constă în materialele și tehnica folosită: pereții sunt din împletitură de nuiel acoperită cu pământ, iar acoperișul este realizat cu olane tradiționale dobrogene.

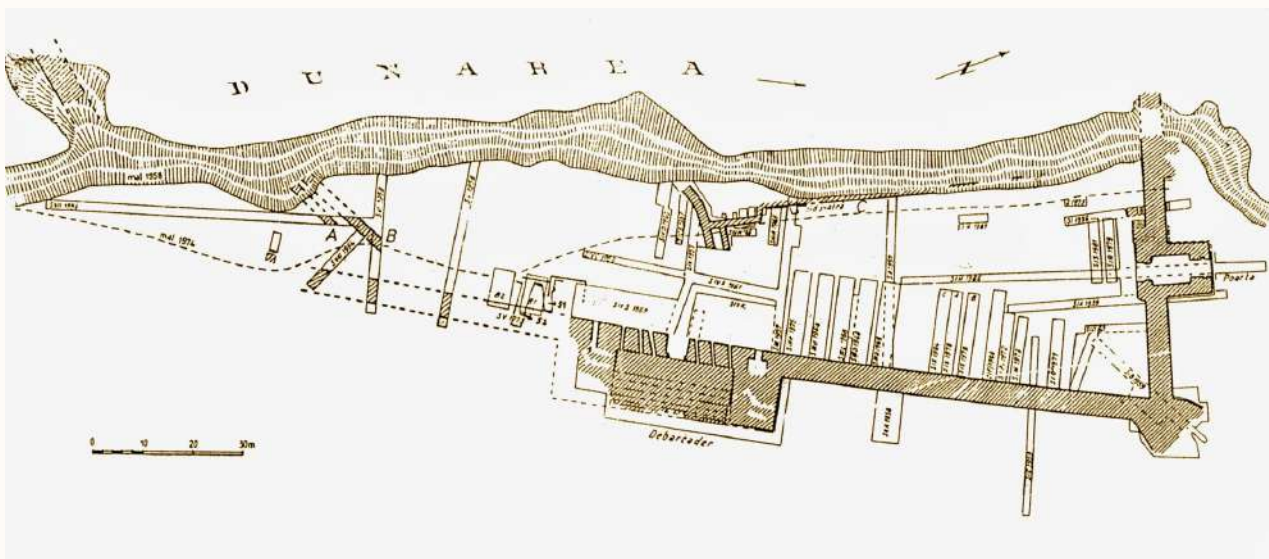
Această biserică este un monument istoric de categoria A, însă a fost aproape complet deteriorată de-a lungul timpului, până când, în 2001, arhitectul Vlad Calboreanu a inițiat un amplu proces de restaurare.

Astăzi, biserica se află într-o stare excelentă, dar nu este valorificată suficient din punct de vedere turistic sau religios. De asemenea, cercetările arheologice au scos la lumină faptul că biserica este amplasată deasupra unui vechi cimitir, probabil din perioada neolitică.

Păcuiul lui Soare

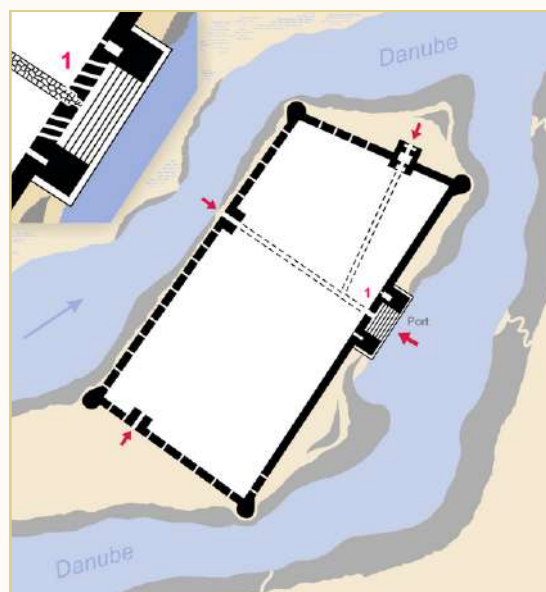
Păcuiul lui Soare este o insulă de aproximativ 6 km lungime, situată pe Dunăre, în apropiere de localitatea Ostrov, județul Constanța. Numele său este asociat unei legende locale care povestește despre ciobanul Soare, care își păștea oile pe aceste meleaguri. Insula este cunoscută în prezent drept „Cetatea scufundată” datorită ruinelor cetății medievale Vicina, situate în partea de nord a insulei.

Cetatea Vicina, un important oraș-port dunărean în trecut, a fost fondată în anul 971 de împăratul bizantin Ioan Tzimiskes pentru a apăra Imperiul Bizantin, fiind folosită ca bază navală și garnizoană militară. Ruinele cetății sunt considerate de unii arheologi a doua cea mai mare și importantă fortificație din România, după Sarmizegetusa, având un potențial arheologic excepțional.

Descoperirile arheologice de la Vicina includ un material variat, printre care monede și artefacte ce documentează comerțul activ între Bizanț, Kiev, ținuturile caucaziene, Asia Centrală și Orientul Apropiat, ceea ce subliniază rolul său de centru comercial de importanță majoră în acea perioadă.

Din păcate, eroziunea Dunării a afectat considerabil cetatea de-a lungul secolelor. În 1950, doar 25% din cetate mai era vizibilă, iar până în 2011, doar 10-15% din structura inițială mai putea fi observată din cauza distrugerilor cauzate de inundații și alunecările de teren.

BIBLIOGRAFIE

Ruta culturală Cernavodă - Topalu

<https://www.minac.ro/muzeul-axiopolis-cernavoda.html>
<https://ghidulmuzeelor.cimec.ro/id.asp?k=1660&-Muzeul-Axiopolis-CERNAVODA-Constanta>
<https://povestilemariinegre.ro/valurile-de-pamant-si-de-piatra-ale-meleagurilor-pontice/>
<http://www.cultura.ro/lista-monumentelor-istorice>
<https://www.icr.ro/pagini/septembrie-podul-carol-i-podul-anghel-saligny>
Iulia BĂJENARU, „Anghel Saligny: Omul si Monumentul”, INCĐ URBAN-INCERC, Secția de Dezvoltare și Coeziune Teritorială, 18 ianuarie 2012
https://www.cimec.ro/arheologie/arhiva-digitala/5situri/CetateaAxiopolis/Cetatea_Axiopolis.htm
I. Barnea, „Date noi despre Axiopolis”
Cătălin Lazăr, Pontica, „NECROPOLA DE LA CERNAVODĂ: ÎNTRE MIT ȘI REALITATE”
Berciu Dumitru, Morintz Sebastian, Necrasov Olga, Cristescu M., Haas Nicolae, Maximilian Constantin, Nicolăescu-Plopșor Dardu C. Săpăturile de la Cernavoda (r. Medgidia, reg. Constanța) / Les fouilles de Cernavoda. In: Materiale și cercetări arheologice, N°5 1959. pp. 99-114;
<https://heritageconstanta.com/listings/geamia-memet-efendi/>
<https://www.minac.ro/cetatea-capidava.html>
<https://ghidulmuzeelor.cimec.ro/id.asp?k=223&-Muzeul-de-Arta-Dinu-si-Sevasta-Vintila-TOPALU-Constanta>

Ruta culturală Hârșova - Ghindărești

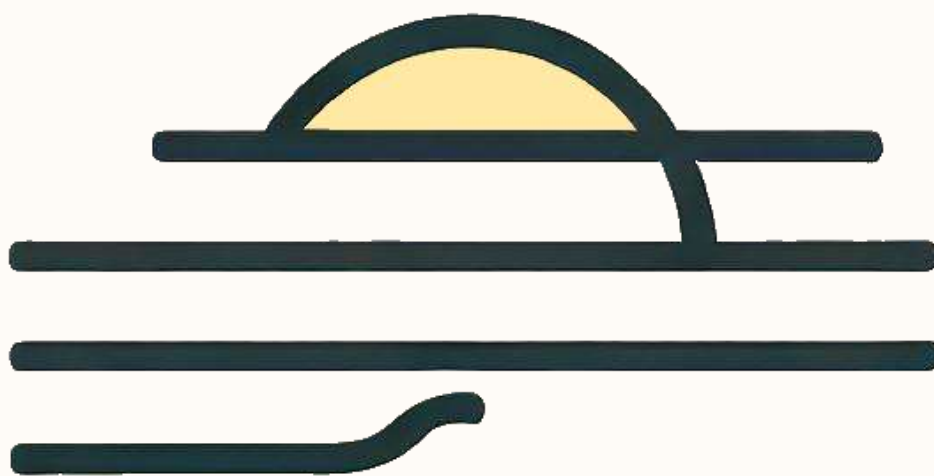
Cercetări Arheologice, XXVI, 2019, Frontiera romană din Dobrogea. O trecere în revistă și o actualizare
<https://povestilemariinegre.ro/carsium-cetatea-de-la-harsova/>
<https://www.minac.ro/muzeul-carsium-harsova.html>
<https://arheotact.ro/carsium-harsova/>
<https://www.harsova.ro/canaralele-de-la-harsova-obiective-turistice/>
[https://ro.wikipedia.org/wiki/Canaralele_de_la_H%C3%A2r%C8%99ova_\(sit_SPA\)](https://ro.wikipedia.org/wiki/Canaralele_de_la_H%C3%A2r%C8%99ova_(sit_SPA))
https://ro.wikipedia.org/wiki/Canaralele_de_la_H%C3%A2r%C8%99ova
<https://arheologie.culture.gouv.fr/harsova/en/composition-tell-0>
https://cercetari-arheologice.ro/articol/ca27_09/
<https://lagrisha.ro/>
https://ro.wikipedia.org/wiki/Castrul_roman_Ulmetum
<https://www.minac.ro/cetatea-ulmetum.html>
<https://greenly.ro/arii-protejate/cheile-dobrogei-rezervatie-geologica-cladita-pe-comorile-din-adancurile-marii>

Ruta culturală Rasova - Lipnița

Cercetări Arheologice, XXVI, 2019, Frontiera romană din Dobrogea. O trecere în revistă și o actualizare
<https://ran.cimec.ro/sel.asp?lang=EN&descript=dunareni-aliman-constant-a-cetatea-getica-de-la-dunareni-dealul-muzait-cod-sit-ran-61032.05>
<https://ran.cimec.ro/sel.asp?descript=dunareni-aliman-constant-a-cetatea-getica-de-la-dunareni-piscul-blaborului-cod-sit-ran-61032.07&Lang=EN>
<https://geodescoperiri.blogspot.com/2013/07/fosilele-de-la-aliman.html>
https://ro.wikipedia.org/wiki/Locul_fosilifer_Aliman
Irimia, Mihai, Descoperiri getice în zona Adâncata, Pontica, 2005
<https://cronica.cimec.ro/detaliu.asp?k=3059&d=Aliman-Constanta-Adancata-I-Adancata-II-Tumul-2004>
<https://historia.ro/sectiune/general/castrele-romane-si-reteaua-de-drumuri-din-dacia-567059.html>
<https://ran.cimec.ro/sel.asp?descript=izvoarele-lipnita-constant-a-fortificatia-de-epoca-romana-de-la-izvoarele-cod-sit-ran-62128.10>
<https://ran.cimec.ro/sel.asp?lang=EN&descript=izvoarele-lipnita-constant-a-fortificatia-de-epoca-romana-de-la-izvoarele-cod-sit-ran-62128.10>

Ruta culturală Adamclisi - Izvoarele

<https://audiotravelguide.ro/cetatea-bizantina-vicina-insula-pacuiul-lui-soare/>
https://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_de_lemn_din_Izvoarele
<https://www.minac.ro/complexul-muzeal-adamclisi.html>

DRUMUL DUNĂRII

Un proiect al Asociației Youth Vision for Society

2023 - 2024